BELSŐ VÉDELMI TERV

NYILVÁNOS VÁLTOZAT
(VÉDENDŐ ADATOT NEM TARTALMAZ)

POLIGRAT MAGYARORSZÁG KFT.
ASZÓDI TELEPHELY

2170 Aszód, Céhmester u. 8.
hrsz. 675/4.

V3.0.01

Budapest, 2026. november 11.

IMPRESSZUM

Ezt a dokumentumot az IMSYS Kft. készítette és jelenteti meg a POLIGRAT Magyarország Kft. megbízásából, kizárólag a Megbízó felhasználása céljából.

A dokumentum utánnyomása – akár bővített vagy kivonatos változatban is –, fénytechnikai úton történő sokszorosítása (fénymásolás, mikrofilm vagy más sokszorosítási mód) kizárólag a Megbízó részére engedélyezett. A dokumentum szerkezeti tagolásának, illetve felosztásának átvétele, felhasználása tilos! A dokumentumot – a hivatalos hatósági eljárásokon kívül – harmadik fél részére értékesíteni, átadni kizárólag az IMSYS Kft. és a Megbízó közös írásbeli hozzájárulásával lehet. A törvény megsértése, illetve a szerzői jogok sérelme jogi következményekkel jár.

Kiadás: v3.0.01, 2026. november 11.

Készült 1 (egy) digitális példányban.

©2026 IMSYS Kft. Minden jog fenntartva.

TARTALOMJEGYZÉK

IMPRESSZUM 2
TARTALOMJEGYZÉK 3
BVT MELLÉKLETEK 5
1. A BELSŐ VÉDELMI TERV HATÁLYA ÉS ALKALMAZÁSA 6
1.1. A Belső Védelmi Terv hatálya 6
1.2. A Belső Védelmi Terv célja 7
2. FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK 8
3. A BIZTONSÁGI ELEMZÉSBEN KIVÁLASZTOTT VESZÉLYES LÉTESÍTMÉNYRÉSZEK KOCKÁZATÉRTÉKELÉSE ALAPJÁN LEÍRT SÚLYOS BALESETI ESEMÉNYEK 10
3.1. A jelen lévő veszélyes anyagok bemutatása 10
3.1.1 Salétromsav 10
3.1.2 Folysav 10
3.1.3 PB-gáz (Propán-bután gáz) 11
3.2. Felületkezelő üzemrész 1. 12
3.2.1 A felületkezelő üzemrész 1. elhelyezkedése, leírása 12
3.2.2 Súlyos baleseti esemény: mérgező tócsa párolgása 12
3.3. Vegyianyag-raktárkonténerek 13
3.3.1 A vegyianyag-raktárkonténerek elhelyezkedése, leírása 13
3.3.2 Súlyos baleseti esemény: mérgező tócsa párolgása 13
3.4. Vegyianyagtároló 1. 14
3.4.1 A vegyianyagtároló 1. területi elhelyezkedése, leírása 14
3.4.2 Súlyos baleseti esemény: mérgező tócsa párolgása 15
3.5. PB-gázpalack tároló 15
3.5.1 A PB-gázpalack tároló elhelyezkedése, leírása 15
3.5.2 Súlyos baleseti esemény: PB-palackok robbanása 16
4. VESZÉLYHELYZET-KEZELÉSI ALAPTEVÉKENYSÉGEK MEGHATÁROZÁSA 17
4.1. A megelőzés alaptevékenységei 17
4.2. A mentés, kárelhárítás alaptevékenységei 18
4.3. A kárfelszámolás, kármentesítés alaptevékenységei 19
5. VESZÉLYES ANYAGOKKAL KAPCSOLATOS SÚLYOS BALESETEK ELLENI VÉDEKEZÉSBE BEVONT ERŐK ÉS SZERVEZETEK 20
5.1. Veszélyhelyzeti irányító szervezet 20
5.1.1 Vezető mentésirányító 20
5.1.2 Mentésvezető 21
5.2. Védekezésbe bevonható belső erők 21
5.2.1 Vezető mentésirányítók 22
5.2.2 Mentésvezető 22
5.2.3 Biztonsági szolgálat 22
5.2.4 Veszélyeztetett területen dolgozó belső munkatársak 22
5.2.5 Elsősegélynyújtók 22
5.2.6 Külső vállalkozók és látogatók 22
5.3. Védekezésbe bevonható külső erők 23
6. SÚLYOS BALESETEK ELLENI VÉDEKEZÉSBE BEVONHATÓ ESZKÖZÖK ÉS VÉDEKEZÉSHEZ RENDELKEZÉSRE ÁLLÓ INFRASTRUKTÚRÁK 24
6.1. Közművek, elektromos és más energiaforrások, tartalék elektromos ellátás 24
6.1.1 Villamosenergia-ellátás 24

6.2. Vízellátás, tűzoltóvíz hálózat ... 24
6.2.1 Vízellátás ... 24
6.2.2 Tűzoltó készülékek és tűzoltóvíz hálózat ... 24
6.3. Veszélyhelyzeti vezetési létesítmények ... 25
6.4. Vezetőállomány veszélyhelyzeti értesítésének eszközrendszere ... 25
6.5. Üzemi dolgozók veszélyhelyzeti riasztásának eszközrendszere ... 25
6.6. Veszélyhelyzeti híradás eszközei és rendszerei ... 25
6.7. Távérzékelő rendszerek ... 26
6.7.1 Tűzjelző berendezés ... 26
6.7.2 Gázérzékelő rendszer ... 26
6.7.3 Robbanási töménységet érzékelő rendszer ... 26
6.7.4 Kamerarendszer, biztonsági szolgálat (őrszolgálat) ... 26
6.7.5 Beléptető rendszer ... 26
6.8. Kimenekítéshez kapcsolódó létesítmények – gyülekezési helyek és menekülési útvonalak ... 26
6.9. Az irányítást, a helyzetértékelését és a döntések előkészítését segítő technikai infrastruktúra, informatikai rendszerek ... 27
6.10. Védekezésbe bevonható belső erők eszközei ... 27
6.10.1 Szaktechnikai eszközök ... 27
6.10.2 Egyéni védőeszközök ... 27
6.10.3 Veszélytelenítő és mentesítő anyag(ok), szaktechnikai eszközök ... 28
6.11. Védekezésbe bevonható külső erők eszközei ... 29
7. SÚLYOS BALESETEK ELLENI VÉDEKEZÉS FELADATAI ... 30
7.1. Általános magatartási szabályok ... 30
7.2. Veszélyhelyzeti intézkedések ... 30
7.2.1 Riasztás ... 30
7.2.2 Azonnali kárenyhítési beavatkozás ... 31
7.2.3 Elsősegélynyújtás ... 36
7.3. Utómunkálatok, kivizsgálás ... 37
7.4. Súlyos balesetet követően a környezet helyreállítása és megtisztítása ... 38
7.4.1 Környezetre veszélyes anyagok elfolyása ... 38
7.5. Jelentési kötelezettség ... 39
7.6. Külső Védelmi Tervhez kapcsolódó feladatok ... 41
8. FELKÉSZÍTÉS (OKTATÁS, BEGYAKOROLTATÁS) ... 43
8.1. Biztonságtechnikai oktatások ... 43
8.2. Biztonságtechnikai gyakorlatok ... 44

BVT MELLÉKLETEK

BVT 1. melléklet
Tűzvédelmi Szabályzat

BVT 2. melléklet
Üzemi Kárelhárítási Terv

BVT 3. melléklet
Veszélyhelyzet esetén értesítendő személyek, valamint külső szervek, közműszolgáltatók, környező gazdálkodó szervezetek elérhetőségei

BVT 4. melléklet
Gyülekezési hely és menekülési útvonalak

BVT 5. melléklet
Veszélyes anyagokkal kapcsolatos esemény vagy súlyos baleseti bejelentő lap

1. A BELSŐ VÉDELMI TERV HATÁLYA ÉS ALKALMAZÁSA

A Poligrat Magyarország Kft. (a továbbiakban: Poligrat Kft.) aszódi telephelyén (2170 Aszód, Céhmester u. 8.) folytatott tevékenysége során *a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről* szóló 219/2011. (X. 20.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet) hatálya alá tartozó veszélyes anyagokat tárol, mozgat.

A telephelyen egyszerre maximálisan jelen lévő anyagmennyiség alapján a Poligrat Kft. aszódi telephelye **alsó küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem**nek minősül, ezért **Biztonsági Elemzés** (a továbbiakban: BE) készítésére kötelezett.

A Poligrat Kft. kijelenti, hogy tudatában van tevékenysége veszélyességének. Jelen dokumentum a Rendelet 8. számú melléklete szerint elkészített, a Biztonsági Elemzés mellékleteként szolgáló **Belső Védelmi Terv** (a továbbiakban: BVT). A BVT tartalmazza a Poligrat Kft. által elkészített BE-ben meghatározott súlyos veszélyhelyzetekre történő reagálás rendszerét, mely kitér a reagálás rendjére, erőforrásaira, valamint a rendszer karbantartására.

1.1. A Belső Védelmi Terv hatálya

A BVT személyi hatálya kiterjed:

- Az üzem teljes területére, a foglalkoztatott munkaviszonyban álló alkalmazottakra.
- Az üzem területén bármely jogcímen tartózkodó, más munkáltató alkalmazásában álló személyekre (kivitelező, szolgáltató, ellenőrző, látogató stb.).
- A társaság veszélyes árukat szállító közúti járműveire.

A BVT területi hatálya kiterjed:

- A Poligrat Kft. aszódi telephelyének egész területére.

A BVT időbeli hatálya kiterjed:

A BVT hatályba léptetésétől számítottan határozatlan időre terjed ki, és visszavonásáig érvényes. A BVT felülvizsgálatát a Biztonsági Elemzés soros és soron kívüli felülvizsgálata esetén kell elvégezni.

A BVT a Rendeletben meghatározott képzések rendszeres lebonyolításával, a szükséges és elégséges mértékű begyakoroltatással, továbbá az előírt erők és eszközök készenlétben tartásával biztosítja, az esetlegesen bekövetkező súlyos baleset elleni megfelelő védelmet. A Poligrat Kft. aszódi telephelyére vonatkozó BVT oktatására – az érintettek teljes körű bevonásával – éves gyakorisággal kerül sor, új belépőknél a munkavégzés megkezdése előtt (is).

A Társaság a tervben megjelölt szervezetek valamely részét éves gyakorisággal, a tervben megjelölt szervezetek egészét háromévente (komplex üzemi gyakorlat) gyakoroltatja. Az összes szervezetet érintő komplex üzemi gyakorlatot, egy kiválasztott súlyos baleseti eseménysort szimulálva, az évszakhoz, napszakhoz kapcsolódó üzemeltetési körülményeket, üzemállapotokat figyelembe véve, a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem által rendszeresített szakfelszerelések, híradó eszközök és egyéni védőfelszerelések alkalmazásával valósítják meg. Jelen BVT-t az alábbi dokumentumokkal összhangban kell alkalmazni:

- a Poligrat Kft. aszódi telephelyének Biztonsági Elemzése,
- a Poligrat Kft. aszódi telephelyének Tűzvédelmi Szabályzata,
- a Poligrat Kft. aszódi telephelyének Üzemi Kárelhárítási Terve.

1.2. A Belső Védelmi Terv célja

A BVT célja, hogy a BE-ben feltárt veszélyhelyzetekre rögzítse a megelőző, kárelhárító és kárfelszámoló tevékenységek személyi és tárgyi feltételeit, valamint az ezzel járó jogokat és kötelezettségeket. Ezen belül részletezze:

- Az üzem vezetése és munkavállalói részére az üzemi területen bekövetkező vagy külső, de az üzemi területre hatást gyakorló veszélyhelyzetek során jelentkező feladatokat és felelősségi köröket.
- Bármely veszélyhelyzetben biztosítsa a koordinált reagálást az üzemben, beleértve a megfelelő támogatást a külső vészhelyzeti szolgáltatók részéről (rendőrség, tűzoltóság, katasztrófavédelem, mentőszolgálat stb.).
- Biztosítsa a bekövetkező veszélyhelyzetre való reagálás és az egyes feladatok gyors, pontos, összehangolt és eredményes végrehajtását, mind a munkabalesetek (életvesztés, sérülések, emberi egészségre gyakorolt hosszú távú hatás) megakadályozásában, mind a technológia, illetve a környezet védelmében, mind a normál üzemi működés mihamarabbi visszaállításában.
- Egységesítse a különböző veszélyhelyzetekre kidolgozott dokumentumokban és tervekben szereplő célokat és feladatokat, biztosítsa azok összehangolását, egységesítését és könnyebb kezelhetőségét.
- Koordinálja a veszélyhelyzetek felszámolására igénybe vett külső segítség alkalmazásának feltételeit és folyamatát.
- Elősegítse a normál működésre való visszaállást, annak minél korábbi megkezdését, illetve a lehető legrövidebb idő alatt történő helyreállítást.
- Biztosítsa a munkavállalók felkészítését, gyakoroltatását annak érdekében, hogy a legmagasabb színvonalú felkészültség folyamatosan biztosítható legyen.

Elsődleges veszélyforrásnak tekintjük azokat a létesítményrészeket, illetve tárolt anyagokat, melyek a BE-ben részletezett vizsgálat alapján fokozottan veszélyesnek minősülnek. A BE-ben a veszélyes anyagokkal kapcsolatos veszélyek elemzésre kerültek, az elvégzett kockázatelemzés alapján az alábbi súlyos baleseti eseménysorok kialakulásával szükséges számolni.

Veszélyes létesítmény		**Kiválasztás indoklása / lehetséges baleseti események**
1.	Felületkezelő üzemrész 1.	Mérgező besorolású mártópác jelenléte 38,38 m^3-es pácolókádban / mérgezési esemény
7.	Vegyianyag-raktárkonténerek	Mérgező besorolású készítmények jelenléte műanyag kannás kiszerelésben / mérgezési esemény
8.	Vegyianyag tároló 1.	Mérgező salétromsav és folysav jelenléte 1 m^3-es IBC tartályokban / mérgezési esemény
24.	PB-palack tároló	Tűzveszélyes PB-gáz jelenléte 12 kg-s palackokban / robbanási esemény

2. FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

- ***Egyéni védőeszköz:*** minden olyan eszköz, amelyet a munkavállaló azért visel vagy tart magánál, hogy az a munkavégzésből, a munkafolyamatból, illetve a technológiából eredő kockázatokat az egészséget nem veszélyeztető mértékűre csökkentse, továbbá az eszköz bármely kiegészítése vagy egyéb segédeszköz, amelynek a feladata a veszély csökkentése. [65/1999. (XII. 22.) EüM rendelet]

- ***Havária:*** olyan nagyméretű baleset, amely túlterjed az üzem, létesítmény, illetve szállítóeszköz (a továbbiakban: üzem) határán, és elhárítására, felszámolására a munkáltató, illetve az üzem saját erejéből nem képes, és amelynek oka a technológia hibája vagy hibás kezelése.

- ***Katasztrófa:*** a veszélyhelyzet kihirdetésére alkalmas, illetve e helyzet kihirdetését el nem érő mértékű olyan állapot vagy helyzet, amely emberek életét, egészségét, anyagi értékeiket, a lakosság alapvető ellátását, a természeti környezetet, a természeti értékeket olyan módon vagy mértékben veszélyezteti, károsítja, hogy a kár megelőzése, elhárítása vagy a következmények felszámolása meghaladja az erre rendelt szervezetek előírt együttműködési rendben történő védekezési lehetőségeit, és különleges intézkedések bevezetését, valamint az önkormányzatok és az állami szervek folyamatos és szigorúan összehangolt együttműködését, illetve nemzetközi segítség igénybevételét igényli. [2011. évi CXXVIII. törvény]

- ***Kárelhárítás:*** mindazon tervezési, szervezési és végrehajtási tevékenységek összessége, amelyeket a katasztrófa pusztító hatásainak csökkentése, a következmények felszámolása, valamint az élet és az anyagi javak mentése érdekében, a „mentés” és a „helyreállítás” időszakában kell végrehajtani.

- ***Kárterület:*** az a terület, ahol a káresemény bekövetkezett és hatása leginkább érvényesül, valamint a károsító hatás(ok) csökkentése érdekében a beavatkozás, avagy a korlátozó intézkedések (pl. területzárás, kitelepítés stb.) bevezetése szükséges.

- ***Kiürítés:*** az épületben, épületen, speciális építményben, szabadtéren tartózkodó személyek átmeneti védett térbe vagy biztonságos térbe jutását célzó haladás folyamata. [54/2014. (XII. 5.) BM rendelet]

- ***Kiürítési időtartam:*** a kiürítésre számításba vett időtartam.

- ***Kiürítési útvonal:*** a kiürítésre számításba vett útvonal, mely a veszélyeztetett helyiség, helyiségcsoport elhagyásának útvonalából (kiürítés első szakasza), valamint a veszélyeztetett tűzszakasz, építmény elhagyásának (kiürítés második szakasza) útvonalából áll.

- ***Műszaki mentés:*** természeti csapás, baleset, káreset, rendellenes technológiai folyamat, műszaki meghibásodás, veszélyes anyag szabadba jutása vagy egyéb cselekmény által előidézett veszélyhelyzet során az emberélet, a testi épség és az anyagi javak védelme érdekében a tűzoltóság részéről – a rendelkezésére álló, illetőleg az általa igénybe vett eszközökkel – végzett elsődleges beavatkozói tevékenység. (1996. évi XXXI. törvény)

- ***Robbanás:*** nagy sebességű égési folyamat, ahol a mozgó lángfront sebessége 10 m/s vagy afelett van, de 100 m/s-nál kisebb. [54/2014. (XII. 5.) BM rendelet]

- ***Robbanási határok:***
  - Alsó robbanási határ: (ARH): az éghető gáznak vagy gőznek azon koncentrációja levegőben, amely alatt a gázközeg nem robbanóképes.
  - Felső robbanási határ (FRH): az éghető gáznak vagy gőznek azon koncentrációja levegőben, amely fölött a gázközeg nem robbanóképes.

- ***Veszélyes anyag:*** jelen BVT dokumentáció szóhasználatában „veszélyes anyag" megnevezés alatt a 219/2011. (X. 20.) Kormányrendelet értelmében vett veszélyes anyagok és készítmények, valamint a veszélyes tulajdonsággal bíró elegyek, keverékek összességét értjük.

- ***Veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset:*** olyan mértékű veszélyes anyag kibocsátásával, tűzzel vagy robbanással járó, veszélyes anyagokkal kapcsolatos esemény, amely a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem, küszöbérték alatti üzem működése során befolyásolhatatlan folyamatként megy végbe, és amely az üzemen belül vagy azon kívül közvetlenül vagy lassan ható súlyosan veszélyezteti, vagy károsítja az emberi egészséget, illetve a környezetet.

- ***Veszélyes anyagokkal kapcsolatos esemény:*** veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemben, küszöbérték alatti üzemben a rendeltetésszerű működés során vagy a technológiai folyamatokban bekövetkező olyan nem várt esemény, amely azonnali beavatkozást igényel és az alábbi következmények egyikével jár:
  - veszélyes anyaggal kapcsolatos tűz,
  - veszélyes anyaggal kapcsolatos robbanás,
  - mérgező, rákkeltő tulajdonságú veszélyes anyag kibocsátása,
  - oxidáló, tűz- vagy környezetre veszélyes tulajdonságú folyadék halmazállapotú veszélyes anyag kikerülése legalább 1000 kg mennyiségben,
  - egyéb veszélyes anyag kikerülése legalább a felső küszöbérték 0,1%-át elérő mennyiségben.

- ***Veszélyforrás:*** a munkavégzés során vagy azzal összefüggésben jelentkező minden olyan tényező, amely a munkát végző vagy a munkavégzés hatókörében tartózkodó személyre veszélyt vagy ártalmat jelenthet.

- ***Veszély:*** valamely veszélyes anyag természetes tulajdonsága vagy olyan körülmény, amely káros hatással lehet az emberi egészségre vagy a környezetre. [2011. évi CXXVIII. törvény]

- ***Veszélyhelyzet:*** Olyan rendkívüli állapot vagy eseménysorozat, amely során egy létesítményben vagy annak környezetében a normál üzemi feltételek megszűnnek, és fennáll a veszélyes anyagok ellenőrizetlen kibocsátásának, tűznek, robbanásnak vagy egyéb súlyos balesetnek a lehetősége, amely a dolgozók, a lakosság vagy a környezet biztonságát veszélyeztetheti, illetve súlyos balesethez vezethet.

- ***Veszélyhelyzeti Operatív Törzs:*** olyan vezető személyekből álló törzs, melynek tagjai beosztásuknál, felkészülésüknél, helyismeretüknél fogva alkalmasak a megelőzésben, veszélyhelyzet bekövetkezése során a kockázat felmérésben, kiértékelésben, döntés-előkészítésben a veszélyhelyzet felszámolásában és a helyreállításban az operatív mentésirányító munkáját hatékonyan segíteni.

3. A BIZTONSÁGI ELEMZÉSBEN KIVÁLASZTOTT VESZÉLYES LÉTESÍTMÉNYRÉSZEK KOCKÁZATÉRTÉKELÉSE ALAPJÁN LEÍRT SÚLYOS BALESETI ESEMÉNYEK

3.1. A jelen lévő veszélyes anyagok bemutatása

3.1.1 Salétromsav

Veszélyes komponensek

Anyag megnevezése: Salétromsav
CAS száma: 7697-37-2
Moláris tömeg: 63,01 g/mol

Salétromsav (HNO_3) színtelen vagy enyhén sárgás színű, szúrós szagú, erősen maró hatású folyadék. Nem éghető anyag, ugyanakkor erős oxidálószer, ezért elősegítheti más anyagok égését és fokozhatja a tűz intenzitását. Számos szerves anyaggal, redukálószerrel és egyes fémekkel érintkezve heves reakcióba léphet, amely jelentős hőfejlődéssel, mérgező nitrogén-oxid gázok képződésével, valamint szélsőséges esetben gyulladással vagy robbanással járhat.

Vízzel minden arányban elegyedik, azonban a hígítás erősen exoterm folyamat, ezért a savhoz történő vízadagolás kerülendő. Fémekkel reagálva hidrogén helyett jellemzően nitrogén-oxidok keletkeznek. A salétromsav erősen korrozív hatású, súlyos égési sérüléseket okozhat bőrrel, szemmel vagy nyálkahártyával érintkezve.

A koncentrált salétromsav forráspontja megközelítőleg 83 °C, fagyáspontja −42 °C, gőznyomása 20 °C-on mintegy 6 kPa. Lobbanásponttal és robbanási határértékekkel nem rendelkezik, mivel nem éghető anyag. Az anyag legjelentősebb veszélyét erős oxidáló képessége, maró hatása, valamint a reakciók során felszabaduló mérgező nitrogén-oxid gázok jelentik.

A salétromsavat az alábbi veszélyek jellemzik:

H290 - Fémekre korrozív hatású lehet.
H331 - Súlyos égési sérülést és szemkárosodást okoz.
H314 - Belélegezve mérgező.

3.1.2 Folysav

Veszélyes komponensek

Anyag megnevezése: Hidrogén-fluorid (>60%)
CAS száma: 7664-39-3
Moláris tömeg: 20,01 g/mol

A folysav színtelen, erősen maró hatású folyadék, amely hidrogén-fluorid (HF) vízben oldott formája. Jellegzetesen szúrós, irritáló szagú anyag. Nem éghető, és nem minősül oxidálószernek, azonban számos anyaggal heves reakcióba léphet. Különösen veszélyes tulajdonsága, hogy az üveget és számos szilikáttartalmú anyagot megtámadja, ezért tárolására és szállítására speciális műanyag vagy egyéb ellenálló anyagból készült tartályokat alkalmaznak.

Vízzel minden arányban elegyedik. Fémekkel reagálva hidrogéngáz fejlődhet, amely megfelelő körülmények között tűz- vagy robbanásveszélyt okozhat. Erős bázisokkal, ammóniával és egyes fémvegyületekkel heves reakcióba léphet. A folysav egyik legjelentősebb veszélye, hogy a bőrön keresztül is felszívódik, és nemcsak helyi marási sérüléseket okozhat, hanem súlyos szisztémás mérgezést is előidézhet a szervezet kalcium- és magnéziumháztartásának megzavarása révén.

A folysav legjelentősebb veszélyeit rendkívül erős maró hatása, akut toxicitása, valamint a szövetekbe mélyen behatoló fluoridionok okozta súlyos egészségkárosító hatások jelentik. Belégzése a légutak súlyos károsodását, nagy koncentrációban pedig életveszélyes állapotot idézhet elő

A folysavat az alábbi veszélyek jellemzik:

H314 - Súlyos égési sérülést és szemkárosodást okoz
H300 + H310 + H330 - Lenyelve, bőrrel érintkezve vagy belélegezve halálos.

3.1.3 PB-gáz (Propán-bután gáz)

Veszélyes komponensek

Anyag megnevezése: Propán (40%)
CAS száma: 74-98-6
Moláris tömeg: 44,096 g/mol

Anyag megnevezése: Bután (40%)
CAS száma: 106-97-8
Moláris tömeg: 58,12 g/mol

A propán-bután cseppfolyósított, színtelen, szagtalan, éghető gáz. A szabadba jutott folyadék igen gyorsan gázzá alakul, és a PB-gáz a levegővel viszonylag szűk határok között alkot robbanóképes elegyet: ARH = 1,9%, FRH = 9,5%. A gáznyomás csökkenésekor gyorsan nagy mennyiségű hideg köd és robbanóképes elegy képződik. Vízzel csak jelentéktelen mértékben elegyedik, annak felszíne fölött gázzá alakul, robbanóképes elegyet képezve. Erős oxidálószerekkel érintkezve heves reakció mehet végbe, amely gyulladást vagy robbanást okozhat. Forráspont tartománya -30 °C – -15 °C, lobbanáspontja -55 °C, gőznyomása (40 °C-on) 15,5 bar.

A propán-bután gázt az alábbi veszélyek jellemzik:

H220 - Rendkívül tűzveszélyes gáz.
H280 - Nyomás alatt lévő gáz, hő hatására robbanhat.

A Poligrat Kft. telephelyén jelenlévő veszélyes anyagokra, illetve a PB-gázra vonatkozó speciális mentési utasításait (elsősegélynyújtási intézkedéseket) a *7.2.3.* fejezet mutatja be.

3.2. Felületkezelő üzemrész 1.

3.2.1 A felületkezelő üzemrész 1. elhelyezkedése, leírása

A felületkezelő üzemrész 1. nevű létesítményben mártópácolási folyamatok zajlanak. Az üzemrészben veszélyes anyagnak a maximálisan 27 tonna mennyiségben jelen lévő mártópác minősül. A mártópác egy félig földbe süllyesztett (betonaknában elhelyezett) 38,38 m^3 hasznos térfogatú beton pácolókádban helyezkedik el. A pácolókád és az üzemrészben található másik kád (takaréköblítő kád) egy közös betonaknában kerültek elhelyezésre, mely egyben kármentőként is szolgál.

A pácolókád oldalfala 15 cm vasalt betonból készült, műgyantázott, illetve PP burkolattal bélelt belső felszínnel. A kádfelszín 7,0 m x 2,55 m = 17,85 m^2 felületű. A félig földbe süllyesztett kialakítás révén a páckádban a folyadékszint 40 cm-el van az üzemi padlószint felett. Ez azt jelenti, hogy a kád falának sérülése esetén is legfeljebb 17,85 m^2 x 0,4 m^2 = 7,14 m^3 pácoldat tud az üzemi padlózatra folyni.

A helyiségben egy 3,2 x 3,2 m oldalhosszú, 2 m mély, saválló bevonatú fedett akna került kialakításra, melynek térfogata 20,48 m^3. Az akna átlagosan 30-60%-ig telt szennyvízzel, azonban a potenciálisan kikerülő ~7 m^3 térfogatú pácoldatot még így is képes felfogni. Az aknába vezető folyókák teljes kádhosszban helyezkednek el a pácolókád mellett, így a kád falának sérülése esetén kifolyó anyag ezekbe folyik, majd ezeken keresztül az aknába.

A mártópác 1:1:4 arányban tartalmaz SK készítményt, 53%-os salétromsavat és vizet:

$$SK : HNO_3 : H_2O = 1:1:4$$

3.2.2 Súlyos baleseti esemény: mérgező tócsa párolgása

A pácolókád létesítményen belül, zárt térben helyezkedik el. A kád sérülésekor a mártópác a kármentőbe jut, szétterül, a mérgező tócsa párologni kezd.

Az előző fejezetben bemutatott számításnak megfelelően a kád falának sérülése esetén legfeljebb 7,14 m^3 pácoldat tud az üzemi padlózatra folyni. A helyiségben kármentő akna került kialakításra, amelyhez a teljes kádhossz mentén folyókák csatlakoznak. Ennél fogva a kád falának kismértékű sérülése, a kádfalon át történő szivárgás esetén a kikerülő anyag a folyókákba, majd azokon keresztül az aknába jut. A helyiség padozatán nagy méretű tócsa kialakulása tehát ebben az esetben nem valószínű.

Amennyiben a kád fala katasztrofálisan sérül, és a kád földfelszín feletti részében lévő pácoldat teljes mennyisége hirtelen a helyiség padozatára kerül, úgy előfordulhat, hogy a nagy mennyiségű folyadék – az aknába történő elfolyásig – ideiglenesen szétterül a padozaton, a mérgező tócsa párologni kezd. Mivel az aknába történő elfolyás időtartama megbízhatóan nem határozható meg, konzervatív megközelítést alkalmazva egy tartós tócsa kialakulásával járó

baleseti eseménnyel számolunk. A hatásövezetek meghatározásakor konzervatívam nem vesszük figyelembe, hogy a pácolókád zárt térben helyezkedik el.

1%-os halálozási határ szabadtéren mártópácra: nem alakul ki

1%-os sérülési határ szabadtéren mártópácra: 32 méter

3.3. Vegyianyag-raktárkonténerek

3.3.1 A vegyianyag-raktárkonténerek elhelyezkedése, leírása

A telephely északkeleti részén, közvetlenül a kerítés mellett, kültéren került kialakításra a vegyianyagraktár, amely mobilkármentővel ellátott, egymás mellett elhelyezkedő két, egyenként 10,192 m^2 alapterületű konténerből áll. A konténerekben az anyagokat a konténer rácsozott kialakítású padlóján, esetenként raklapokon tárolják, jellemzően 25 literes kannás kiszerelésben.

A konténerekben tárolt mérgező besorolású készítmények, illetve azok maximális mennyisége, kiszerelése, a biztonsági adatlapjukból vett sűrűsége[1], a számított összes térfogat, valamint a számított egység darabszám az alábbi:

Veszélyes anyag	Max. jelen lévő mennyiség [kg]	Sűrűség [g/cm^3]	Összes térfogat [liter]	Kiszerelés	Egység darabszám [db]
Polinox FL Aktív piros	2880	1,21	2380	25 l kanna	96
Polinox FL Aktív PLUS piros	480	1,21	397	25 l kanna	16
Polinox B Badebeize DK	350	1,22	287	25 l kanna	12
Polinox P Rapid	1200	1,15	1043	5 l flakon	209
Folysav (60%)	480	1,23	390	25 l kanna	16

3.3.2 Súlyos baleseti esemény: mérgező tócsa párolgása

Mérgező tócsa párolgása

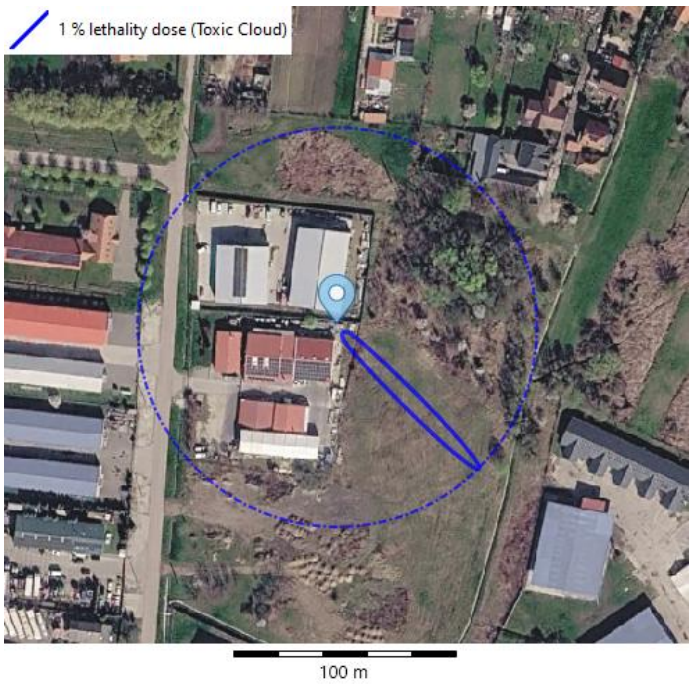
A konténerekben tárolt kannák és flakonok sérülése esetén az anyag a rácsos padozaton keresztül a konténer zárt padlójára folyik (mely így kármentőként szolgál), szétterül, a mérgező tócsa párologni kezd.

A konténerekben tárolt anyagok közül a legnagyobb hatásövezeteket a folysav (60%) kikerülése okozza. Konzervatívan a készítményből a jelen lévő maximális mennyiség egyszerre történő kikerülését feltételezzük, a konténer ajtaját pedig nyitott állapotúnak tekintjük.

1%-os halálozási határ (kék kontúr) szabadtéren folysavra: 89 méter

1%-os sérülési határ szabadtéren folysavra: 324 méter

[1] A biztonsági adatlapokban megjelenő sűrűségtartományból a nagyobb térfogat érdekében konzervatívan minden esetben a kisebb sűrűségértéket választottuk.

1. ábra: A vegyianyag-raktárkonténerben tárolt folysav (60%) teljes mennyiségének kikerülése esetén keletkező mérgezési kontúr

3.4. Vegyianyagtároló 1.

3.4.1 A vegyianyagtároló 1. területi elhelyezkedése, leírása

A telephely keleti részén, a kerítéstől ~3 méterre, kültéren található polcos rendszerű Vegyianyag tárolóban 1. nevű létesítményben, 1 m^3-es IBC tartályban történik az 53%-os salétromsav és az „SK” nevű készítmény (Polinox B Badbeize SK) tárolása. A tároló 5,88 m^2 alapterületű, természetes szellőzéssel ellátott. A tárolás mobilkármentőkön történik.

Veszélyes anyag	Max. jelen lévő mennyiség [kg]	Kiszerelés	Egység darabszám [db]
Salétromsav (53%)	2500	IBC tartály (1 m^3)	2
Polinox B Badebeize SK	1150	IBC tartály (1 m^3)	1

A tárolóban az IBC tartályok sérülése esetén az anyag többnyire a mobilkármentőkbe kerül, azonban figyelembe véve, hogy a kármentők nem nyúlnak túl a tartályok függőleges síkján, azok csaptelepének sérülése esetén feltételezhető, hogy az anyag a kármentő mellé, onnan pedig a tárolón kívüli betonterületre kerül. Az anyag a betonterületen szétterül, a mérgező tócsa párologni kezd.

A tárolóban tárolt salétromsav 53% töménységű, az „SK” nevű anyag pedig 35%-ban folysavat tartalmaz.

3.4.2 Súlyos baleseti esemény: mérgező tócsa párolgása

Mérgező tócsa párolgása

Az IBC tartályok katasztrofális törése következtében annak teljes tartalma egyszerre kerül a szabadba (konzervatívan nem számolunk kármentővel, az anyag betonfelületen történő korlátlan szétterülését feltételezzük), így fennáll a mérgező tócsa párolgásának veszélye.

A két anyag közül a legnagyobb hatásövezeteket az „SK" készítmény kikerülése okozza.

1%-os halálozási határ (kék kontúr) szabadtéren SK-ra: 70 méter

1%-os sérülési határ szabadtéren SK-ra: 337 méter

2. ábra: A vegyianyag tárolóban tárolt SK IBC tartály azonnali leürülése esetén létrejövő mérgezési kontúr

3.5. PB-gázpalack tároló

3.5.1 A PB-gázpalack tároló elhelyezkedése, leírása

A telephelyen az anyagmozgatásra 2,5 tonnás PB-gáz üzemű targoncákat használnak, melynek üzemanyagkiszolgálására ráccsal zárt kialakítású gázpalack tárolót létesítenek. A tárolóban maximum 6 db 12 kg-os PB-palack kerül tárolásra, mely összesen 72 kg robbanóképes anyagot jelent. A PB-gáz (propán-bután) rendkívül tűzveszélyes gáz, a gázpalackok nyomás alatt lévő gázt tartalmaznak, melyek hő hatására robbanhatnak.

A palackmassza sérülése vagy tűzbe kerülése egy vagy több palack robbanását okozhatja, amely az összes palack láncreakciószerű robbanásához vezethet. Egy palack robbanásának hatására tehát a többi palack is megsérülhet, így több palack robbanását magába foglaló baleseti esemény alakulhat ki.

3.5.2 Súlyos baleseti esemény: PB-palackok robbanása

A PB-palackok teljes mennyisége egyszerre csak akkor robbanhat fel, ha az összes palack egyszerre tűzbe kerül, mely esemény bekövetkezése nem valószínű. Konzervatív módon mégis a teljes palackmennyiség az egy időben történő robbanási eseményét feltételezzük súlyos baleseti eseményként.

1%-os halálozási határ (piros kontúr): **11 méter**

Dominóhatás határövezete (narancs kontúr): **11 méter**

1%-os sérülési határ (sárga kontúr): **11 méter**

10 kPa túlnyomás övezet (kék kontúr): **19 méter**

3. ábra: A PB-gázpalack tároló robbanási eseménye

4. VESZÉLYHELYZET-KEZELÉSI ALAPTEVÉKENYSÉGEK MEGHATÁROZÁSA

Egy telephelyen veszélyhelyzet bárhol és bármikor bekövetkezhet. Bármely veszélyforrás előidézhet olyan hatást, amely az emberi élet, illetve egészséget veszélyezteti, az üzemépületeket, a technológiai rendszereket rongálja, a folyamatos és biztonságos üzemvitelt lehetetlenné teszi. Ennek érdekében a veszélyhelyzet kezeléséhez szükséges tervek kidolgozásánál a veszélyforrásokat és jellemzőiket fel kell mérni.

A veszélyhelyzetek kezelését három egymástól jól elkülönített szakaszra osztjuk:

1) Megelőzés
2) Mentés, kárelhárítás
3) Kárfelszámolás, kármentesítés

4.1. A megelőzés alaptevékenységei

Ebben a szakaszban azokat a technikai jellegű, szervezési, tervezési és oktatási tevékenységeket kell elvégezni, amelyek a BE-ben feltárt esetleges veszélyhelyzetek eszkalálódásának megakadályozására szolgálnak. Nagyon fontos szakasza ez a veszélyhelyzet kezelésnek, hiszen erre alapszik a két ezt követő szakasz; így, ha a megelőző tevékenység téves vagy hiányos, a kárelhárítás és a kármentesítés sem lesz kivitelezhető.

Ezenkívül a legtöbb idő a megelőzésre áll rendelkezésre, ilyenkor kell tehát a veszélyhelyzetben elvégzendő feladatokat részletesen begyakorolni.

A megelőzés időszakában a veszély kialakulását gátló védelmi zárakat kell létrehozni. A védelmi zárak lehetnek:

- technikai eszközök,
- katasztrófavédelmi szervezeti egységek,
- adminisztratív intézkedések.

A védelmi zárak folyamatos működőképességének fenntartását a következő tevékenységekkel kell fenntartani:

- Technikai eszközök esetén → tervszerű megelőző karbantartással.
- Katasztrófavédelmi szervezeti egységekkel → oktatással + gyakorlatozással.
- Adminisztratív intézkedéseknél → dolgozók oktatása, havária tervek kidolgozása és naprakészen tartása, menekülési útvonalak és gyülekezőhelyek kijelölése, havária tervek gyakoroltatása a dolgozók részvételével.

4.2. A mentés, kárelhárítás alaptevékenységei

A mentés és kárelhárítás fázisa a legkevesebb idő alatt végrehajtandó feladat a veszélyhelyzet kezelés hármas feladatrendszeréből. Itt nincs idő hosszas gondolkodásra, ilyenkor a megelőzés időszakában reálisan kidolgozott tervek alapján kell olajozottan cselekedni, alkalmazkodva azonban a veszélyhelyzet aktuális sajátságaihoz. Ennek sikerét csak a megelőzés időszakában elvégzett gyakorlás segítheti elő.

További elvek a mentés, kárelhárítás szakaszához:

- Az üzemi folyamatok normál biztonsági határok között tartását, valamint az üzem működésének irányítását a kialakuló veszélyhelyzetek során is biztosítani kell.
- A veszélyforrással, illetve a kialakult helyzettel kapcsolatos információt minden érintettel a lehető leghamarabb ismertetni kell. Az információ áramlását minden előírt irányban folyamatosan biztosítani kell.
- A veszélyhelyzet felszámolásában minden kijelölt munkavállalónak részt kell venni – a képességeik és a rendelkezésre álló technikai lehetőségek határain belül. A veszélyelhárítását irányító operatív mentésirányító utasításait mindenkinek haladéktalanul végre kell hajtania.
- Az esemény kezelésének célszerű sorrendje:
  - A veszélyhelyzet bejelentése, a beavatkozó szervezeteknek szükséges alapinformációk megadása.
  - A kárhely műszaki felderítése, információk megszerzése, szükség esetén további beavatkozó szervezetek riasztása.
  - Tűzoltás megkezdése, mentés műszaki feltételeinek megteremtése (romok stabilizálása, átjárók nyitása stb.).
  - Életmentés végrehajtása, elsősegélynyújtás, sebesültek elszállításának és orvosi ellátásának megszervezése.
  - Berendezések, anyagi javak mentése.
  - Tűzoltás és kárelhárítás folytatása a veszélyforrás megszüntetéséig.
- Ezekkel az intézkedésekkel párhuzamosan meg kell kezdeni a káreseménnyel közvetlenül nem érintett, de hatásainak kitett területek kiürítését.
- Amennyiben az üzem erőforrásai a veszélyhelyzet felszámolásához nem elegendők, úgy a meglévő tervek és érvényes szerződések értelmében külső segítséget kell igénybe venni. A külső erőforrásoknak már a veszélyhelyzetet megelőző időben is folyamatosan rendelkezésre kell állnia.
- Amennyiben a veszélyforrások hatása az üzem határán túlterjed vagy külső forrásból származik, az üzemvezetésnek és a munkavállalóknak a felelős hatósággal együttműködve kell a kárelhárítási tevékenységét lefolytatnia.
- A tervezhető veszélyhelyzetekhez – különösen, ha elegendő idő áll rendelkezésre a veszélyforrás észlelése és a hatás kifejlődése között – tervezni kell a védelmi intézkedéseket, az irányítás és a beavatkozás rendjét, szabályozni kell a feladatokat és felelősségeket, illetve a védelmi intézkedéseket.

4.3. A kárfelszámolás, kármentesítés alaptevékenységei

Ebben a tevékenységi szakaszban a veszélyhelyzetet már elhárították, és a feladat a veszély újbóli megjelenésének megakadályozása, a veszélytelen munkakörülmények létrehozása a majdani helyreállításhoz, illetve az eset kivizsgálásához a szükséges adatok rögzítése. Ez alatt a következő tevékenységeket értjük:

- A tűzoltóság által a tűz helyszínének átvizsgálása, esetlegesen megmaradt tűzfészkek felderítése és eloltása.
- A tűzoltóság által a veszélyes helyek megjelölése a kárhelyen, a további esetleges vizsgálatok és a majdani helyreállítás előkészítése céljából.
- A helyszín biztosítása és a kárhely mentesítése.
- A mentesített anyagok és tárgyak környezetvédelmi szempontból megfelelő módon történő elszállítása.
- A kárhely képi, adatbeli és szöveges rögzítése, leírása; jegyzőkönyvek felvétele, az eset kivizsgálásának, a felelősségek megállapításának előkészítésére.

5. VESZÉLYES ANYAGOKKAL KAPCSOLATOS SÚLYOS BALESETEK ELLENI VÉDEKEZÉSBE BEVONT ERŐK ÉS SZERVEZETEK

5.1. Veszélyhelyzeti irányító szervezet

A telephely veszélyhelyzeti irányító szervezetét az alábbi személyek alkotják:

- ügyvezető
- termelésirányító
- katasztrófavédelmi megbízott
- elsősegélynyújtók
- környezetvédelmi megbízott
- munkavédelmi megbízott
- ADR szakértő

5.1.1 Vezető mentésirányító

A vezető mentésirányító a kárhelyen folyó beavatkozó tevékenységekhez az erőforrásokat biztosítja, a kárelhárításban részt vevő szervezeteket koordinálja a veszélyhelyzeti vezetési pontról (irodaépület), és jogosult az eseményekről külső szervezetek felé tájékoztatást adni. Egy személyben ő a veszélyhelyzeti irányító szervezet vezetője is.

Ezt a tisztséget betöltheti:

- **ügyvezető** (amennyiben a telephelyen tartózkodik)
- **operatív vezető**

Amennyiben az ügyvezető nem tartózkodik a kárhelyen, megérkezéséig, illetve a hivatásos tűzoltóság megérkezéséig az operatív vezető látja el a vezető mentésirányító beosztást. (Megjegyzés: A vezető mentésirányító a mentés megszervezésében és irányításában teljes jogokkal rendelkezik, a katasztrófavédelmi szerveket és a hivatásos tűzoltóságot köteles tájékoztatni és velük együttműködni. A sajtónak viszont nem adhat tájékoztatást; sajtónyilatkozatót csak az ügyvezető tehet.)

Telephelyen túlterjedő veszélyhelyzet esetén a tisztséget át kell vennie a polgármester által felhatalmazott, katasztrófavédelmi szervezethez tartozó személynek.

A vezető mentésirányító jogosult:

- a veszélyhelyzet kezelésével és megszüntetésével kapcsolatos döntések meghozatalára,
- a veszélyeztetett terület lezárására vagy a kiürítésének elrendelésére,
- a társaság bármely egységét és bármely munkavállalóját a mentésbe beosztani, illetve berendelni, nekik beosztásuktól függetlenül utasításokat adni.

A vezető mentésirányító feladatai:

- az érintett hatóságokkal való kapcsolattartás, illetve a szükséges jelentések elkészítése;
- elrendeli az utómunkálatok, kivizsgálások lefolytatását és az ehhez szükséges megfelelő

szakemberek bevonását.

5.1.2 Mentésvezető

Az mentésvezető a kárhelyen folyó különféle mentési, mentesítési és kárfelszámolási munkákat összefoglalóan, szakmailag irányítja a helyszínen, a beavatkozókkal való kommunikációját mobiltelefonon keresztül végzi.

Ezt a tisztséget betöltheti:

- **Ügyvezető /operatív vezető** a hivatásos tűzoltóság vagy a katasztrófavédelmi szervezet parancsnokának kiérkezéséig,
- **Hivatásos tűzoltóság vagy a katasztrófavédelmi szervezet** jelen lévő legmagasabb rangú vezetője.

A mentésvezető feladatai:

- A veszély jellegének és nagyságának felmérése, a bekövetkezett esemény alakulásának figyelemmel kísérése, értékelése, és ezek alapján intézkedés a veszély elhárítására, a következmények csökkentésére, illetve felszámolására.
- Az elhárításban résztvevők tevékenységének irányítása.
- Az elhárításban közvetlenül részt nem vevő személyeknek a veszélyes területről történő eltávolítása, biztonságba helyezése, a különösen veszélyeztetett területek kiürítésének (evakuálás) elrendelése.
- A Poligrat Kft. gondoskodik a veszélyelhárításhoz szükséges eszközök és anyagok, illetve az egyéni védőfelszerelések utólagos javíttatásáról és pótlásáról.

5.2. Védekezésbe bevonható belső erők

Veszélyhelyzeti védekezés során a Poligrat Kft. aszódi telephelyének dolgozói vonhatók be, akik létszáma 17 fő. A lokalizálást és a kárelhárítást elsősorban az esemény helyén jelen lévő dolgozók végzik. A megfelelő helyismeret, a haváriát okozó anyagok tulajdonságainak ismerete elengedhetetlen a kármentesítés eredményes elvégzéséhez.

Hagyományos (nappali irodai) munkaidőben biztosított a beavatkozói létszám, a telephelyen távfelügyelet működik a Multialarm távfelügyeleti szervezettel megbízásával.

Veszélyhelyzet esetén, a mentésvezető a beavatkozó állományon kívül, a vállalat alkalmazásában álló munkavállalók közül is bárkinek adhat (képesítésének, képességének megfelelően) feladatot.

A veszélyhelyzeti tevékenységekben a Társaság minden olyan munkavállalója köteles részt venni, aki az adott feladat elvégzésére szakmailag, egészségileg alkalmas, és a mentésvezetőtől a részvételre utasítást kap. A részvételt csak abban az esetben lehet megtagadni, ha azok a védőfelszerelések nem állnak rendelkezésre, amelyek hiánya közvetlen veszélyt jelent az egészségre vagy a testi épségre. Veszélyhelyzet kezelés során érintettek feladat- és felelősségi körei az alábbiakban kerülnek részletezésre.

5.2.1 Vezető mentésirányítók

A vezető mentésirányító feladatait és jogosultságait az *5.1.1.* fejezet mutatja be.

5.2.2 Mentésvezető

A mentésvezető feladatait és jogosultságait az *5.1.2.* fejezet mutatja be.

5.2.3 Biztonsági szolgálat

A telephelyen állandó biztonsági szolgálat nincs, a telephely felügyelete munkaidőben a dolgozók által biztosított.

5.2.4 Veszélyeztetett területen dolgozó belső munkatársak

Veszélyhelyzet kezelés során a veszélyeztetett területen dolgozó belső munkatársak az alábbiaknak megfelelően járnak el:

- Súlyos baleseti esemény észlelése esetén riasztják környezetüket, és telefonon haladéktalanul értesítik a katasztrófavédelmet (☎ 112).
- Az általuk kezelt gépet, eszközt leállítják, áramtalanítják.
- Tűz esetén megkísérlik a rendelkezésre álló eszközökkel az oltást.
- Szükség esetén segítséget nyújtanak a kimenekítésben és elsősegélynyújtásban.
- A gyülekezési helyen gyülekeznek, illetve létszámellenőrzésre jelentkeznek.
- Amennyiben erre utasítást kapnak, részt vesznek a kárcsökkentő intézkedésekben, illetve a kárelhárításban.

5.2.5 Elsősegélynyújtók

A telephelyen minden esetben a jogszabálynak megfelelő létszámban vannak jelen elsősegélynyújtói képesítéssel rendelkező dolgozók.

Feladatuk a sérült szakszerű elsősegélyben részesítése, valamint súlyos esetben a szaksegítség megérkezéséig az újraélesztés feltételeinek megteremtése, valamint megkezdése.

A telephelyen három kijelölt elsősegélynyújtó áll rendelkezésre.

5.2.6 Külső vállalkozók és látogatók

Külső vállalkozók és látogatók csak kísérettel tartózkodhatnak a telephelyen. (Ez alól csak az olyan tartósan szolgáltató vállalkozások képezhetnek kivételt, akik BVT oktatásban részesülnek.)

Veszélyhelyzetben a telephelyen tartózkodó vendégeket a kijelölt gyülekezési helyre (irodaépülettel szembeni parkoló) kell kísérni.

5.3. Védekezésbe bevonható külső erők

Súlyos baleseti esemény elleni védekezés végrehajtásába bevont szervezetek, az alaprendeltetésükből adódóan rendelkeznek a szükséges ismeretekkel, eszközökkel és felszerelésekkel a súlyos balesetekkel kapcsolatos kárelhárítási feladatok kezelésére.

A tűzoltóság tűzoltási és műszaki mentési tevékenységének általános szabályairól szóló 39/2011. (XI. 15.) BM rendelet (a továbbiakban: BMR.) 3. § (3) bekezdése szerint a tűzoltóság a tudomására jutott tűzesethez és a műszaki mentést igénylő esetekhez – a már eloltott és utólagosan bejelentett tűzesetek kivételével – biztosítja a feladat végrehajtásához rendelkezésre álló és szükséges erők, eszközök kirendelését, a helyszínre haladéktalanul kivonul, az életveszélyt elhárítja, a tűz tovább terjedését megakadályozza, a tüzet szakszerűen eloltja, a műszaki mentést elvégzi és a tűzvizsgálati cselekmény elvégzése érdekében szükséges feladatokat végrehajtja. A tűzoltóság a tudomására jutott utólagosan bejelentett és eloltott tűzeset helyszínén – amennyiben a bekövetkezett tűzeset eloltása és a tudomásra jutás közötti időszak a 2 órát nem haladta meg – intézkedik a helyszín biztosítása, és a szükséges tűzvizsgálati cselekmény elvégzése érdekében.

A BMR. 5. § (1) bekezdése szerint a tűzoltás szervezetét a tűzoltásvezető vezeti. A BMR. 5. § (2) bekezdés szerint a tűzoltási szervezet a tűz oltásával kapcsolatos feladatok végrehajtása érdekében a tűzoltóság tagjaiból létrehozott vezetőkből és végrehajtókból áll. A tűzoltási szervezetbe – a feladatok jellegétől függően – más szervezetek és személyek is bevonhatók, akiket a helyszínen lévő vezetőjükön keresztül a tűzoltásvezető irányít.

6. SÚLYOS BALESETEK ELLENI VÉDEKEZÉSBE BEVONHATÓ ESZKÖZÖK ÉS VÉDEKEZÉSHEZ RENDELKEZÉSRE ÁLLÓ INFRASTRUKTÚRÁK

6.1. Közművek, elektromos és más energiaforrások, tartalék elektromos ellátás

6.1.1 Villamosenergia-ellátás

A telephelyen nagy mennyiségű elektromos energiát igénylő üzemi technológiai folyamatok nem mennek végbe, a villamos energia az épületek alapvető ellátásához szükséges (világítás, riasztórendszer, irodai tevékenység, szociális ellátás, karbantartási műveletek stb.).

A telephely villamosenergia-ellátását többnyire az E.ON Energiamegoldások Kft szolgáltatja a városi hálózatról.

A telephelyen tartalék áramellátás nem áll rendelkezésre.

6.2. Vízellátás, tűzoltóvíz hálózat

6.2.1 Vízellátás

A Poligrat Kft. tevékenységének végzéséhez szükséges vízmennyiséget a DAKÖV Kft. Céhmester utcai vezetékéről leágazó vezetéken vételezi. A vízmérő helye a telekhatáron belül került kialakításra. A vízigény maximum 8,8 m^3/nap.

6.2.2 Tűzoltó készülékek és tűzoltóvíz hálózat

6.2.2.1 A telephely oltóvíz ellátása

Az üzem területén kiépített tűzoltóvíz-hálózat nem áll rendelkezésre, a technológiai tevékenység során tűzveszélyes anyagok felhasználása nem történik, a PB-gázt targoncatöltésre használják. Vízvételi lehetőség az ivóvízhálózatról biztosított, amely mind az üzemi területen, mind a telephely udvarán hozzáférhető. A legközelebbi, városi vízhálózathoz tartozó tűzcsap a telephelyjel szemben, a Céhmester utcában található.

6.2.2.2 Tűzoltó berendezések

A telephelyen a tűz oltására alkalmas, a hatályos jogszabályoknak és nemzeti szabványoknak megfelelő tűzoltó készülékek vannak elhelyezve.

A telephely egyes helyiségeiben összesen 21 db, 6 kg ABC porral oltó, Maxima / Protex / Rollexco típusú tűzoltókészülék áll rendelkezésre. A tűzoltókészülékek rendszeres szakfelülvizsgálatát / karbantartását a megadott időközönként végzik, valamint tűzoltó készülék üzemeltetési és ellenőrzési naplóban vezetik.

6.3. Veszélyhelyzeti vezetési létesítmények

Veszélyhelyzet esetén a vezetési pont kijelölésének szempontjai az alábbiak:

- Helyét úgy kell megválasztani, hogy a veszélyeztető tényező hatásövezetén kívül essen, vagy ha ez nem lehetséges, akkor fizikailag védett helyen legyen.
- Legyen ellátva megfelelő informatikai és kommunikációs eszközökkel (számítógép internetes kapcsolattal, nyomtató, vonalas telefonvonal, mobiltelefon lefedettség, belső digitális rádió hálózati készülék megléte).
- A veszélyhelyzet fokozódása esetén könnyen és biztonságosan elhagyható legyen a helyiség.

A Poligrat Kft. aszódi telephelyén vezetési pontnak az irodaépület vezetői irodája lett kijelölve, veszély esetén a riasztás és a mentésirányítás innen történik.

A vezetési pontról elérhető kommunikációs és döntést előkészítő eszközök:

- kommunikációs rendszer (üzemi és külső összeköttetéshez számítógép és mobiltelefon),
- az üzemelrendezés vázlata,
- a BVT kinyomtatott változata,
- napi veszélyes anyag kimutatás,
- értesítendők és telefonszámainak listája,
- a biztonsági adatlapok.

6.4. Vezetőállomány veszélyhelyzeti értesítésének eszközrendszere

A telephelyen belül veszélyhelyzetet hirdetni mobiltelefonon történő hívás vagy élőszavas jelzés által lehet. A vezetői állomány, illetve a mentésvezető értesítése is ennek megfelelően történik. A társaság jelen nem lévő vezetőinek értesítése a szükséges külső közreműködők riasztását, értesítését követően valósul meg.

6.5. Üzemi dolgozók veszélyhelyzeti riasztásának eszközrendszere

A telephely dolgozóinak a riasztása mobiltelefonon történő hívás vagy élőszavas jelzés által történik. Az észlelőnek kötelessége a közelben tartózkodó személyeket hangos kiáltásokkal riasztani.

6.6. Veszélyhelyzeti híradás eszközei és rendszerei

A telephely veszélyhelyzeti híradási eszközei az alábbiak:

- mobiltelefonon történő hívás,
- szöveges üzenet (SMS),
- élőszavas jelzés.

A telephelyen munkát végző alkalmazottak mindegyike rendelkezik mobiltelefonnal.

A mobiltelefonokat az alkalmazottaknak maguknál kell tartani.

Az internetszolgáltatást külső szolgáltató biztosítja, a szolgáltatást szünetmentes áramforrás védi.

A védekezést irányító vezetők, valamint a mentésben, kárelhárításban részt vevő belső szervezetek jellemzően élőszóban/mobiltelefonon kommunikálnak egymással.

6.7. Távérzékelő rendszerek

A távérzékelő rendszerek automatikus, folyamatos felügyeletet biztosító, emberi jelenlét nélküli érzékeléssel rendelkező védelmi berendezések. A telephelyen biztonságtechnikai távérzékelő rendszerek kerültek kiépítésre, melyeket a *6.7.4. és 6.7.5.* fejezet mutat be részletesen.

6.7.1 Tűzjelző berendezés

A telephely valamennyi helyiségében automatikus tűzjelző rendszer üzemel. A rendszer összesen 18 db, a riasztórendszerhez relés kapcsolattal illesztett, 12 V-os tápellátású, EKO1003 típusú System Sensor optikai füstérzékelőből áll. A füstérzékelők a tűzesetek korai észlelését szolgálják, és jelzésüket a telephelyen működő tűzjelző berendezés felé továbbítják.

6.7.2 Gázérzékelő rendszer

A telephely területén gázérzékelő rendszer nem került kiépítésre.

6.7.3 Robbanási töménységet érzékelő rendszer

A telephely területén robbanási töménységet érzékelő rendszer nem került kiépítésre.

6.7.4 Kamerarendszer, biztonsági szolgálat (őrszolgálat)

Behatolás ellen a telephely kerítésvédelemmel, kültéri kamerarendszerrel rendelkezik, melyet a Multialarm távfelügyeleti szervezet üzemeltet. A kamerafelvételek két hétig visszaellenőrizhetők.

6.7.5 Beléptető rendszer

A telephelyen külön beléptetőrendszer nem üzemel. A vagyonvédelmet és az illetéktelen behatolás elleni védelmet elektronikusan felügyelt riasztórendszer biztosítja.

6.8. Kimenekítéshez kapcsolódó létesítmények – gyülekezési helyek és menekülési útvonalak

Veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleseti esemény bekövetkeztekor a veszélyhelyzet megszüntetésében nem érintett személyek (látogatók, környező üzemek dolgozói) a veszélyeztetettségtől függően és a mentésvezető utasításának megfelelően elhagyják a veszélyeztetett területet.

A telephelyen egy gyülekezési hely került kijelölésre, a bejárati porta automatikusan záródó kapuja előtti szabad területen.

Amennyiben a kijelölt gyülekezési helyen a dolgozók gyülekeztetése nem megoldható, úgy az eseménytől és az aktuális meteorológiai viszonyoktól függően kell a gyülekezést végrehajtani a Mentésvezető legmagasabb beosztású vezető utasítása szerint.

A menekülési útvonalak a legtöbb helyen egybeesnek a napi közlekedési útvonalakkal. A kijelölésre került menekülési útvonalak megfelelnek a követelményeknek.

6.9. Az irányítást, a helyzetértékelését és a döntések előkészítését segítő technikai infrastruktúra, informatikai rendszerek

A telephelyen jelen lévő veszélyes anyagok mennyiségéről a 219/2011. (X. 20.) Korm. rendelet követelményének megfelelően naprakész nyilvántartást vezetnek.

A Társaság területéről, illetve területére anyagot, árut a Társaságnál rendszeresített, megfelelő bizonylattal (szállítólevél, fuvarokmány, CMR) lehet ki-, illetve beszállítani, az ADR előírásainak megfelelően.

6.10. Védekezésbe bevonható belső erők eszközei

A rendelkezésre álló szaktechnikai eszközök és egyéni védőeszközök alkalmasak a telephelyen jelen lévő veszélyes anyagok kikerülése esetén az ártalommentes beavatkozás támogatására. Alkalmasak tűz esetén a tűz oltására, a tűz következményeinek mérséklésre, továbbá személyi sérüléssel, környezetszennyezéssel járó veszélyes anyaggal kapcsolatos baleset esetén a sérült/sérültek felkutatására, biztonságos helyre való menekítésére. A telephelyen ezen felül veszélyes anyag esetleges kiszóródása esetére az anyag feltakarítására és a képződő hulladék szakszerű átmeneti tárolására alkalmas eszközöket helyeztek készenlétbe.

6.10.1 Szaktechnikai eszközök

A telephelyen az alábbi szaktechnikai-, beavatkozást segítő eszközök állnak rendelkezésre:

- kézi tűzoltó készülékek,
- felitató ADR hurka kiömlő veszélyes anyagok elhatárolásához
- emelő villás targonca

6.10.2 Egyéni védőeszközök

A Poligrat Kft. aszódi telephelyén az egyes tevékenységekhez minden dolgozónak a rendelkezésre áll a megfelelő munkaruházat, illetve egyéni védőeszköz. Minden egyéni védőeszköz szabványos, kizárólag a munkáltató által biztosított.

A felszereléseket minden használat után a gyártói előírásoknak megfelelően ellenőrizni kell, és meg kell tisztítani.

Az üzem működéséhez előírt védőruha, valamint egyéni védőeszközök viselése kötelező. A felhasznált anyagok mozgatása során az előírt személyi védőeszközök viselése a munkavégzés során kötelező.

Az egyéni védelem eszközei:

- védőruházat
- védőkesztyű,
- védőszemüveg,
- légzésvédő,
- hallásvédő,
- fejvédő
- védő lábbeli.

Veszélyhelyzet esetén a további védőeszközök állnak rendelkezésre:

- Légzésvédő maszk (FFP3 aktívszenes részecskeszűrő teljes álarc porok és szerves gőzök ellen B jelű szűrővel): 4 db + 2 db AX szűrő +2 db ABEK-NO-CO szűrő + 2-2 db E-P2 és P3 szűrő
- Vegyszerálló gumikesztyű (MSZ EN 374-3): 12 pár
- Mechanikai védőszemüveg (MSZ EN166 MSZ EN): 12 db

6.10.3 Veszélytelenítő és mentesítő anyag(ok), szaktechnikai eszközök

A telephelyen rendelkezésre állnak különböző kárelhárítási anyagok és eszközök, melyek segítségével a gyors és szükséges intézkedések haladéktalanul megkezdhetők a kikerült szennyezőanyagok összegyűjtésére, illetve lokalizálására.

A kárelhárítási anyagok a használatot követően veszélyes hulladékként kezelendők. A kárelhárítási anyagokat mindig megfelelő „üzemkész” állapotban, könnyen hozzáférhető és minden, az adott területre bejárásra jogosult ember számára ismert helyen kell tartani.

A rendelkezésre álló kárelhárítási anyagok és eszközök az alábbiak:

- felitató anyagok,
- seprű, lapát, üres göngyölegek,
- anyagmozgató eszközök
- vödrök, zsákok
- elemes kézi lámpa.

A telephelyen található továbbá kézi targonca (béka), valamint PB gázüzemű targonca, mely eszközöket szükség esetén be lehet vonni a védekezésbe. A kárelhárításhoz szükséges eszközök az eszközraktárban, az irodaépületben és az üzemrészekben kijelölt helyeken találhatók.

A kárelhárítási eszközök használatának oktatása a munkavédelmi oktatás keretében történik.

A kárelhárítás során elhasznált, megrongálódott anyagokat, eszközöket a kárelhárítást követően azonnal pótolni kell. A tárolt anyagok elöregedési, elavultsági felülvizsgálatát az erre kijelölt személy legalább évente köteles elvégezni, és szükség szerint azokat frissíteni.

6.11. Védekezésbe bevonható külső erők eszközei

Abban az esetben, ha a rendkívüli esemény elhárítása a telephely saját erőivel nem lehetséges, akkor a veszélyhelyzeti védekezésbe a külső segítségnyújtó szervezetek, többek között a Tűzoltóság, a Katasztrófavédelem, az Országos Mentőszolgálat és a Rendőrség hivatalosan rendszeresített eszközei vonhatók be.

7. SÚLYOS BALESETEK ELLENI VÉDEKEZÉS FELADATAI

A Poligrat Kft. aszódi telephelyén bekövetkező tűzesetek és a műszaki mentést igénylő esetek elhárítása során az elsődleges beavatkozók Gödöllői Hivatásos Tűzoltó Parancsnokság egységei.

A Rendelet 8. mellékletének előírása szerint minden, a BE-ben feltárt veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleseti eseménysorra meg kell határozni a hatások csökkentésére irányuló tevékenység erő- és eszközrendszerét.

A tűzoltóság egységeinek helyszínre érkezését követően az egységek parancsnoka a bekövetkezett eseménnyel kapcsolatos információk mellett átveszi a beavatkozás irányítását, annak egyszemélyi felelőse lesz. A Poligrat Kft. munkavállalói a tőlük telhető és elvárható minden segítséget megadnak a tűzoltóság beavatkozásának elősegítése érdekében.

7.1. Általános magatartási szabályok

Az eredményes veszélyhelyzet kezelés elősegítése érdekében az alábbi magatartási szabályok betartása szükséges:

- Tanúsítsanak fegyelmezett magatartást, és kerüljék a pánikot. Rosszullétek, sérülések esetén kérjenek orvosi segítséget!
- A munkafolyamatok abbahagyását észszerűen, kapkodás nélkül kell lefolytatni.
- Veszélyhelyzetben a hírközlő eszközöket csak a mentés céljára szabad felhasználni, minden egyéb telefonbeszélgetést az észlelést vagy a jelzést követően azonnal be kell szüntetni.
- Mindig a mentésvezető utasításának megfelelően kell eljárni.
- A mentésvezetői beavatkozói állományban nem szereplő Poligrat, illetve külsős dolgozók, valamint vendégek a riasztást követően azonnal a gyülekezési helyekre sietnek. A gyülekezési helyeket csak a mentésvezető vagy a hivatásos beavatkozó szervek parancsnokának utasítására hagyhatják el.

7.2. Veszélyhelyzeti intézkedések

A mértékadó súlyos baleseti eseménysorokhoz kapcsolódó védekezési és kárelhárítási feladat, illetve védelmi intézkedés és beavatkozás egyes mozzanatait az alábbiakban összegezzük.

7.2.1 Riasztás

Tűz és robbanásveszély esetén:

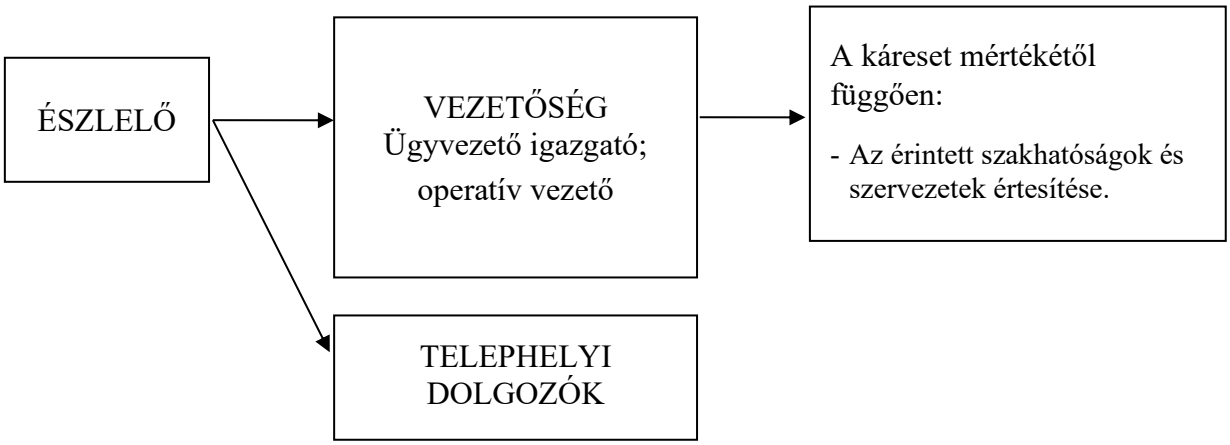
Az a személy, aki tüzet észlel, köteles a környezetében tartózkodó személyeket többször ismételt **„Tűz van!”** hangos kiáltással riasztani, az ügyvezetőt/operatív vezető értesíteni élő szóban vagy telefonon. Ezt követően a szervezetnek értesítenie kell az általános segélyhívó számot (☎**112**).

A tűzjelzésnek tartalmaznia kell:

- A tűzeset, káreset pontos helyét (cím, helyiség elhelyezkedése).
- Mi ég, milyen káreset történt, mi van veszélyeztetve.
- A tűz kiterjedését.
- Emberélet van-e veszélyben.
- A jelző nevét, a jelzésre használt telefonszámát.

A keletkezett tűzről a tűzoltóságon kívül értesíteni kell személyesen vagy az alábbi telefonos elérhetőségeken:

- ügyvezető igazgató (munkaidőben és azon kívül)
- operatív vezető (munkaidőben és azon kívül)
- kat.véd. megbízott (munkaidőben)

A katasztrófaelhárítási szervezet tagjai:

- Ügyvezető igazgató
- Operatív vezető
- Elsősegélynyújtók
- Telephelyi dolgozók.

7.2.2 Azonnali kárenyhítési beavatkozás

7.2.2.1 Tűz, robbanás, robbanásveszély esetén teendő intézkedések

- **Észlelés munkaidőben:** A tevékenység végzésekor a helyszínen lévő munkavállalók.
- **Észlelés munkaidőn kívül:** Füstérzékelők, távfelügyelet, kamerák.

- **Tűz vagy tűzveszély észlelése után:** A tüzet észlelőnek vagy a tűzjelzést fogadónak meg kell győződnie a tűz vagy a tűzjelzés valódiságáról. Az emberi életet nem veszélyeztetve további információk beszerzése szükséges: a tűzeset helye, a tűz terjedelme, az égő anyag fajtája, a tűz mit veszélyeztet, valamint, hogy emberélet van-e veszélyben. Idő: a tűz helyétől függően 0-4 perc.

- **Tűz vagy tűzveszély jelzése, riasztás:** A tüzet észlelő hangos szóval/telefonon, vagy a tűzjelző rendszer riasztja a környezetében lévőket és riasztja a Poligrat Kft. ügyvezetőjét / operatív vezetőjét, a vezetőség riasztja a Katasztrófavédelmet (☎112).

- A tűzjelzést követően a szükséges intézkedések meghozatala az ügyvezető utasítása szerint a jelen lévő legmagasabb beosztású vezető (operatív vezető), mint mentésvezető feladata. Idő: 2-3 perc.

- A védekezésben résztvevőket el kell látni a megfelelő egyéni védőruhával és védőfelszereléssel. A védekezésben részt nem vevő személyeket a helyszínről el kell távolítani.

- **A tűzjelzés után azonnal meg kell kezdeni a kisebb kiterjedésű tűz oltását** (3-4 perc). Ha a keletkezett tűz jellegénél, nagyságrendjénél, vagy bármely okból eredően olyan mértékű, hogy oltási, beavatkozási kísérlet **a közreműködőket veszélybe sodorhatja, úgy abban az esetben a résztvevők azonnali kötelessége a tűz helyszínének mielőbbi elhagyása**.

- Legfontosabb feladat az emberi élet mentése, a tűz továbbterjedésének megakadályozása. Ezért szükséges:
  - A sérültek mentése.
  - A helyszín áramtalanítása.
  - Az éghető anyagok eltávolítása.

- Abban az esetben, ha a kezdeti tüzet a rendelkezésre álló eszközökkel eloltották, a jelzési kötelezettségnek akkor is eleget kell tenni. Ebben az esetben a tűzeset helyszínét a Katasztrófavédelem, illetve a vizsgálatot végzők megérkezéséig változatlanul kell hagyni, illetve csak olyan mértékben szabad megváltoztatni, amely a közvetlen életveszély és anyagi kár megelőzése érdekében feltétlenül indokolt

- Amennyiben érdemi beavatkozás csak külső segítséggel lehetséges, azonnal riasztani kell az érintettek, a dolgozóknak a gyülekezési helyre kell vonulni (3-10 perc) a Tűzoltóság egységeinek érkezéséig.

A megérkezésig gondoskodni kell:

- a felvonulási terület biztosításáról;
- a tűzcsap megközelíthetőségéről;
- a veszélyhelyzetről szóló információk összegyűjtéséről, a Katasztrófavédelem tájékoztatásáról.

- A Tűzoltóság egységei a területre a porta épületének sorompóján keresztül jutnak be.

- A telephely ügyvezetője/operatív vezetője a telephely bejáratához (kapuhoz) megy, hogy fogadja a kiérkező Katasztrófavédelmi egységeket, tájékoztassa a Tűzoltásvezetőt. Biztosítja a Katasztrófavédelem bejutását a Poligrat Kft. telephelyére, tájékoztatja a kiérkező katasztrófavédelmi erők parancsnokát a kialakult helyzetről. Átadja a helyszínrajzot a

Vezetési ponton, megmutatja a lehetséges vonulási útvonalat, a telephelyen kívüli tűzcsap elhelyezkedését, vízvételi pontokat.

- A Katasztrófavédelemmel közlendő adatok, másodlagos információk (kiérkezéskor):
  - a tűz további terjedése;
  - energiabetáplálás állapota;
  - veszélyes anyagok jelenlétének pontosítása;
  - vízvételezési helyek a tűzeset környezetében (térképvázlaton);
  - a tűzoltás során mit nem szabad csinálni;
  - tájékoztatás a tűzoltásra és mentésre felhasználható rendelkezésre álló eszközökről.

- A továbbiakban a kiérkezett Tűzoltásvezető utasításai szerint kell eljárni.

- A helyszínre kivonuló Katasztrófavédelemi egység felhívására életmentés, kiürítés stb. esetén megfelelő szakembert, munkaerőt kell biztosítani, továbbá köteles mindenki személyesen közreműködni és tűzoltás vezető intézkedéseit végrehajtani.

7.2.2.2 Mérgező anyag kikerülése

- **Észlelés munkaidőben:** A tevékenység végzésekor a helyszínen lévő munkavállalók.

- **Észlelés munkaidőn kívül:** Kamerák.

- **Mérgező anyag kikerülésének észlelése után:** A mérgező anyag kikerülését észlelőnek az emberi életet nem veszélyeztetve további információk beszerzése szükséges: a kikerülés helye, terjedelme, mérgező anyag fajtája, valamint emberélet van-e veszélyben. Idő: a az esemény helyétől függően 0-4 perc.

- **Mérgező anyag kikerülésének jelzése, riasztás:** A mérgező anyag kikerülését észlelő hangos szóval/telefonon riasztja a környezetében lévőket és riasztja a Poligrat Kft. ügyvezetőjét / operatív vezetőjét, a vezetőség riasztja a Katasztrófavédelmet (☎112).

- A jelzést követően a szükséges intézkedések meghozatala az ügyvezető utasítása szerint a jelen lévő legmagasabb beosztású vezető (operatív vezető), mint mentésvezető feladata. Idő: 2-3 perc.

- A mentésvezető köteles a rendelkezésre álló információk összegyűjtésére, a meteorológiai viszonyok (különösen a szélirány és szélsebesség) figyelemmel kísérésére, valamint a várhatóan veszélyeztetett terület kijelölésére.

- A mentésvezető a veszélyeztetés mértékének megfelelően intézkedik a további riasztásról, a veszélyeztetett terület kiürítéséről, illetve elzárásáról.

- A kárelhárításban részt vevőket el kell látni a megfelelő egyéni védőruhával és védőfelszereléssel a veszélyes anyag biztonsági adatlapjában meghatározott követelmények szerint. A védekezésben résztvevőknek a biztonsági adatlapban szereplő munkavédelmi és környezetvédelmi előírásoknak megfelelően meg kell kezdeni a kárelhárítást és a kikerült anyag lokalizálását a rendelkezésre álló eszközökkel (10-15 perc) .

- Baleset észlelése esetén az érintett területen tartózkodó személyek kötelesek a tevékenységet biztonságos állapotban hagyni, amennyiben ez nem késlelteti a terület elhagyását, majd a kijelölt gyülekezési helyre vonulni és ott további utasításra várni. (3-10 perc) A területre visszatérni kizárólag a mentésvezető vagy a beavatkozást irányító hatóság engedélyével lehet.

- A mentésvezető intézkedik a helyszín felderítésére, a veszélyes anyag terjedésének folyamatos figyelemmel kísérésére, valamint a kapott információk dokumentálására.

- Szükség esetén a mentésvezető intézkedik külső szervek (katasztrófavédelem, mentőszolgálat, szakértő szervezet) bevonásáról, valamint együttműködik a helyszínre érkező beavatkozó egységekkel.

- A mentésvezető a káresemény során folyamatosan koordinálja a beavatkozást, rögzíti a fontos eseményeket, utasításokat és azok végrehajtását.

- A veszélyhelyzet megszüntetését követően intézkedni kell a normál üzemállapot helyreállításáról, a szennyezett területek és eszközök mentesítéséről, valamint a szükséges hulladékkezelési feladatok végrehajtásáról.

- Az eseményt ki kell vizsgálni, meg kell határozni a kiváltó okokat, és intézkedési tervet kell készíteni a hasonló események jövőbeni megelőzésére.

7.2.2.3 Környezetre veszélyes anyag kikerülése

Ha rendkívüli esemény történik (akár munkaidőben, akár azon kívül), az eseményt észlelő dolgozónak értesíteni kell a kárelhárítás irányításáért felelős vezetőt, azaz a mindenkori felelős vezetőket, akik értesítik a rendkívüli esemény jellegétől függően a katasztrófavédelmet és/vagy rendőrséget és/vagy mentőszolgálatot, továbbá az intézkedésre jogosult vezetők közül az alábbiakat: ügyvezetőt, irodavezetőt és operatív vezetőt, ill. az üzemi kárelhárítási szervezetbe beosztott személyeket.

A kárelhárítás irányításáért felelős vezetők a Poligrat Kft. ügyvezetője / irodavezetője.

A veszélyes anyagokkal kapcsolatos események következményeinek mérséklése érdekében a káresemény lokalizálását annak észlelését követően haladéktalanul meg kell kezdeni. Az elsődleges beavatkozást az érintett területen tartózkodó, Belső Védelmi Terv oktatásban részesült munkavállalók hajtják végre a rendelkezésre álló eszközök és védőfelszerelések alkalmazásával.

Amennyiben a lokalizálási feladatok végrehajtásához az érintett területen rendelkezésre álló létszám nem elegendő, a beavatkozást irányító vezető (mentésvezető) jogosult az üzem más területeiről további munkavállalókat bevonni és átcsoportosítani. Ha a kialakult helyzet jellege vagy kiterjedése indokolja, az üzemeltető a külső beavatkozó szervezetek, illetve segélyszolgálatok közreműködését is kezdeményezi.

A veszélyes anyagokkal érintkezésbe kerülő munkavállalók rendszeres munkavédelmi oktatásban részesülnek, amely kiterjed a kárelhárítási és lokalizációs feladatok végrehajtásának

rendjére, valamint az alkalmazandó védőeszközök és beavatkozási eljárások ismertetésére is. A szükséges kockázatértékelések és a kapcsolódó dokumentációk a telephelyen rendelkezésre állnak.

Lokalizáció tárgyi erőforrásai

A veszélyes anyagok kijutásának megakadályozására, a szennyezés terjedésének korlátozására, valamint a káresemény következményeinek mérséklésére az alábbi lokalizációs eszközök és berendezések állnak rendelkezésre a telephelyen:

- vízzáró szigeteléssel kialakított fedett aknák a szennyezett folyadékok összegyűjtésére és visszatartására;
- szivattyúk a kiömlött anyagok, illetve a szennyezett folyadékok átemelésére és eltávolítására;
- öblítővíz-gyűjtő tartályok a szennyezett öblítővizek elkülönített tárolására;
- 1 m³ űrtartalmú üres IBC tartályok a káresemény során összegyűjtött folyékony anyagok ideiglenes tárolására;
- kármentő tálcák a csöpögések, szivárgások és kisebb mennyiségű kiömlések felfogására.

Az eszközök felhasználásának célja a veszélyes anyagok környezetbe jutásának megakadályozása, a káresemény hatásterületének minimalizálása, valamint a biztonságos kárelhárítási tevékenység támogatása. A lokalizációs eszközök alkalmazásáról a beavatkozást irányító személy dönt az esemény jellegének és mértékének figyelembevételével.

Üzemen belüli beavatkozási pontok

Az üzemen belüli beavatkozások elsődleges helyszínei azok a pontok, ahol a veszélyes anyagok kijutása, összegyűjtése vagy a szennyezés tovább terjedésének megakadályozása a leghatékonyabban valósítható meg. Ezek a következők:

- a technológiai kádakhoz tartozó zsompok, amelyek lehetőséget biztosítanak az esetlegesen kiömlő folyadékok összegyűjtésére és visszatartására;
- a szennyvíz-előkezelő rendszer végellenőrző tartálya, ahol szükség esetén a szennyezett technológiai vizek visszatarthatók, illetve további intézkedések kezdeményezhetők.

Az üzem és a befogadó közötti beavatkozási pontok

A környezetbe történő kibocsátás megelőzése érdekében az alábbi pontok szolgálnak beavatkozási helyszínként:

- a munkahelyi hulladékgyűjtő helyek környezete;
- a tisztított szennyvíz telekhatáron belüli utolsó mintavételi pontja, amely egyben az utolsó ellenőrzési és szükség esetén beavatkozási hely a befogadóba történő bevezetést megelőzően.

Elzáró szerkezetek

Az üzem területén kialakított vízzáró szigetelésű aknák, zsompok és egyéb technológiai elemek biztosítják a szennyezett folyadékok visszatartását. Szükség esetén ideiglenes elzárás homokzsákokkal, kármentő eszközökkel, mobil záróelemekkel vagy egyéb rendelkezésre álló lokalizációs eszközökkel valósítható meg.

Káresemény, műszaki meghibásodás vagy rendellenes üzemállapot esetén a szennyezés terjedésének megakadályozása és a veszélyes anyagok biztonságos kezelése érdekében az alábbi intézkedéseket kell végrehajtani:

- A kármentőkben (zsompokban) észlelt rendellenes működés esetén haladéktalanul meg kell vizsgálni a rendellenesség okát, valamint fel kell mérni annak lehetséges következményeit.
- Amennyiben a kármentő kapacitása kimerült vagy annak veszélye fennáll, a operatív vezető dönt a technológiai tevékenység részleges vagy teljes leállításáról, valamint szükség esetén az érintett berendezések áramtalanításáról.
- A operatív vezető dönt a szennyvízkezelő rendszer üzemeltetésének korlátozásáról vagy leállításáról is, amennyiben az a káresemény biztonságos kezeléséhez szükséges.
- A zsompokban összegyűlt folyadékok eltávolításához szivattyúkat kell telepíteni. A szivattyúk elektromos betáplálásának módját kizárólag arra jogosult villamos szakember határozhatja meg. Amennyiben az üzemi energiaellátás nem biztosított, külső energiaforrás alkalmazásáról kell gondoskodni.
- A sérült technológiai berendezésben visszamaradt vegyszereket vagy egyéb folyadékokat szivattyú segítségével megfelelő gyűjtőedénybe vagy IBC tartályba kell átfejteni. Az öblítővizek kezelése és eltávolítása ugyanezen eljárás szerint történik.

A kisebb mennyiségű kiömlések azonnali kezelésének biztosítása érdekében a folyadékok felitatására alkalmas abszorbens anyagok, valamint a szennyezett abszorbensek összegyűjtéséhez szükséges eszközök közvetlenül a felhasználási helyek közelében kerültek elhelyezésre. Ezáltal azok szükség esetén azonnal és külön intézkedés nélkül hozzáférhetők.

A lokalizáláshoz és kárelhárításhoz szükséges további anyagokat, eszközöket és tartalék felszereléseket az anyag- és eszközraktárban tárolják, ahonnan azok a beavatkozást irányító személy utasítására haladéktalanul a káresemény helyszínére szállíthatók.

7.2.3 Elsősegélynyújtás

A telephelyen minden esetben a jogszabálynak megfelelő létszámban vannak jelen elsősegélynyújtói képesítéssel rendelkező dolgozók.

A telephelyen található veszélyes anyagok termodinamikai jellemzőit a *BE 3. melléklet*-ben ismertetett biztonsági adatlapok tartalmazzák.

Az üzemben jelen lévő veszélyes anyagokkal való érintkezés esetén az elsősegélynyújtás során az adott anyag biztonsági adatlapjában leírtak szerint kell eljárni.

Mérgező anyagok

Baleset vagy rosszullét esetén azonnal orvost kell fordulni. Ha lehetséges, a címkét meg kell mutatni. Vigye ki a balesetet szenvedettet a veszélyzónából. Vesse le a szennyezett, átitatott ruhát. Eszméletlenségnél és meglévő lélegzésnél stabil oldalhelyzetbe fektetni és orvoshoz fordulni. Légzési nehézségek vagy légzésmegállás esetén mesterséges lélegeztetést kell adni. Ne alkalmazzunk szájtól-szájig vagy szájtól-orrig belégzést. Lélegeztető maszkot vagy lélegeztető készüléket használjunk. Az érintett személyt nem szabad felügyelet nélkül hagyni. Elsősegélynyújtó: Az önvédelemre ügyelni kell! Hosszabb szállítás vagy erős behatás esetén (erős köhögési inger, tenyérnyi égési sérülések, hidrogén-fluorid tartalmú oldatok lenyelése) szállítás előtt igyon kalcium pezsgőtablettát (kb. 2 g kalcium, pl. Sandoz fortissimum 1-2 tabletta egy pohár vízben). Speciális elsősegélynyújtó termékek használata, ha rendelkezésre állnak (pl. HEXAFLUORINE öblítés)

Bőrrel való érintkezés: A sérült azonnal orvosi kezelést kell kapjon, mert a nem kezelt mart sebek nehezen gyógyulnak. Ha az anyag a bőrre kerül, bő szappanos vízzel azonnal le kell mosni. Alapos vizes lemosás után dörzsölje át az érintett bőrfelületet kalcium-glükonát oldattal (kb. 5%) vagy kalcium-glükonát géllel (kb. 2,5%). Az összes szennyezett ruhadarabot azonnal el kell távolítani/le kell vetni. Speciális elsősegélynyújtó termékek használata, ha rendelkezésre állnak (pl. HEXAFLUORINE öblítés).

Lenyelés: Azonnal orvosi ellátást kell kérni. TILOS hánytatni. A szájat alaposan ki kell öblíteni vízzel. Igyunk sok vizet, ha lehet 1%-os kalcium-glükonát oldatot kis kortyokban.

Szembe kerülés: Több percig tartó óvatos öblítés vízzel. Adott esetben a kontaktlencsék eltávolítása, ha könnyen megoldható. Az öblítés folytatása. Az ép szemet védeni kell. Azonnal forduljon orvoshoz.

Belégzés: Gondoskodni kell friss levegőről. Azonnal orvosi ellátást kell kérni.

PB-gáz

A rendkívül tűzveszélyes propángáz nagy koncentrációban fojtó hatású, az oxigénhiány végzetes következményekkel járhat. Folyadék halmazállapotú anyaggal való érintkezése fagyási sérüléseket okozhat.

A propángáz ***belégzése*** esetén a sérültet a lehető leggyorsabban friss levegőre kell vinni, azonnal orvoshoz fordulni és nem szabad magára hagyni.

Bőrrel való érintkezés után nem szabad eltávolítani a fagyás miatt tapadó ruházatot, a területet vízzel alaposan le kell öblíteni, a sérültet kórházba vinni.

Szembe kerülés esetén a szemet 15-20 percig bő vízzel ki kell öblíteni, egyéb tünet esetén szemorvoshoz fordulni.

A ***lenyelés*** nem tartozik a potenciális expozíciós utak közé.

7.3. Utómunkálatok, kivizsgálás

A súlyos baleseti eseményt követően a súlyos baleset helyszínét és környékét olyan állapotba kell hozni, hogy a katasztrófa következményei felmérhetők legyenek. Változtatást végezni csak közvetlen életveszély vagy jelentős anyagi kár megelőzése érdekében lehet. A vizsgálathoz az

esemény okának, valamint a keletkezett anyagi kár mértékének megállapításához biztosítani kell az adatszolgáltatást a katasztrófavédelmi hatóság felé.

A rendkívüli eseménnyel kapcsolatos tevékenységek az esemény utáni alapos értékelés végrehajtását követően fejezhetők be. Az értékelésnek az alábbi kérdésekre kell választ adnia:

- Milyen veszélyhelyzet alakult ki.
- Mikor és hol alakult ki az adott veszélyhelyzet.
- Ki észlelte az eseményt, kik reagáltak rá.
- Mely személyek, illetve szolgálatok mentek a helyszínre.
- Mi lehetett az oka a veszélyhelyzet kialakulásának.
- A veszélynek való kitettség, illetve a szennyezés-mentesítésre vonatkozó feljegyzések összegyűjtése, elkészítése.
- A rendkívüli eseménnyel kapcsolatos műveletek kronológiai naplójának elkészítése.

A súlyos baleseti esemény kivizsgálásával és jelentésével kapcsolatos feladatokat a mentésvezető irányítja.

7.4. Súlyos balesetet követően a környezet helyreállítása és megtisztítása

7.4.1 Környezetre veszélyes anyagok elfolyása

A Poligrat Kft. telephelyén a környezetre veszélyes besorolású anyagok közül elsősorban a fémfelület-megmunkálási technológiában alkalmazott POLIFLOC NK, valamint a szennyvízkezelési tevékenység során keletkező szennyvíziszap tekinthető olyan anyagnak, amely nem megfelelő kezelés vagy havária esemény esetén a talajt, illetve a felszíni és felszín alatti vizeket potenciálisan veszélyeztetheti.

Az érintett anyagok tárolása és kezelése műszaki védelemmel ellátott, kármentett vagy vízzáró betonburkolatú területeken történik, amely jelentősen csökkenti a környezeti elemekkel való közvetlen érintkezés és ezáltal a szennyeződés kialakulásának lehetőségét. A telephelyen alkalmazott műszaki megoldások biztosítják az esetlegesen kijutó anyagok összegyűjtését és lokalizálását, megakadályozva azok talajba vagy vízi környezetbe jutását.

A fentiekre tekintettel a talaj, valamint a felszíni és felszín alatti vizek veszélyes anyaggal történő közvetlen szennyezésének kockázata normál üzemmenet mellett nem tekinthető jelentősnek. Esetleges üzemzavar vagy rendkívüli esemény bekövetkezése esetén a kárelhárítási és lokalizációs intézkedések végrehajtását a telephely dolgozói a hatályos üzemi kárelhárítási tervben foglaltak szerint végzik. A munkavállalók rendszeres oktatásban részesülnek a veszélyes anyagok kezelésével, a káresemények felismerésével, valamint a szükséges beavatkozási intézkedések végrehajtásával kapcsolatban.
A Poligrat Kft. elkötelezett a természeti és épített környezet megóvása iránt, ezért egy súlyos balesetet követően a környezetvédelmi jogszabályokban foglaltaknak megfelelően, a rendelkezésre álló anyagi, technikai és humán erőforrás biztosításával tervezetten gondoskodik a balesetből fakadó szennyeződéssel érintett környezet megtisztításáról és helyreállításáról.

Környezetre veszélyes anyag elfolyása esetén telephely elsőszámú beavatkozói a Kft. saját munkavállalói, akik a környezetterhelés mértékétől és típusától függően, illetve lehetőségeikhez képest megkezdik a szennyezett terület elsődleges megtisztítását a telephelyen elérhető kárelhárítási eszközökkel.

A telephely betonfelületeinek szennyeződése esetén a kármentesítési eszközök segítségével a kár helyreállítható. Az elhasznált, illetve összegyűjtött eszközök és anyagok veszélyes hulladékként kezelendők, melyeket erre szakosodott külsős cég szállít el. Zöldfelület, illetve talaj szennyeződése esetén – a szennyeződés jellegétől függően – a szennyezett talajréteg kitermeléséről, majd elszállításáról kell gondoskodni.

Amennyiben a telephely dolgozóinak erő- vagy eszközhiány miatt nincs lehetőségük megfelelően megtisztítani és helyreállítani a környezetet, akkor külsős szolgáltató szakcég bevonása szükséges, akik rendelkeznek speciális eszközökkel (pl. földmunkagép, szállító járművek stb.), és riasztás esetén be tudnak avatkozni. Súlyos baleset esetén intézkednek a keletkezett hulladékok és törmelékek elszállításáról és a környezet helyreállításáról.

7.5. Jelentési kötelezettség

A 2011. évi CXXVIII. törvény 42. § szerint:

(1) Az üzemeltető köteles az egységes segélyhívó rendszeren haladéktalanul bejelentést tenni veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetről, eseményről[2] a (2) bekezdésben felsorolt információk átadásával.

(2) Az üzemeltető az **iparbiztonsági hatóságot elektronikus úton soron kívül értesíti**

a) a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset, esemény körülményeiről,
b) a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetben, eseményben szereplő veszélyes anyagokról,
c) a lakosságra, az anyagi javakra és a környezetre gyakorolt hatások értékeléséhez szükséges adatokról,
d) a megtett intézkedésekről.

A törvény értelmében tehát veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset, esemény esetén haladéktalanul értesíteni kell a katasztrófavédelmet (☎112), valamint – amint rendelkezésre állnak érdemi információk a balesettel, eseménnyel kapcsolatban – soron kívül, elektronikus úton értesíteni kell iparbiztonsági hatóságot, vagyis e-mailben történő adatszolgáltatást küldeni a

Pest Megyei Kormányhivatal –
Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és Vízügyi Hatósági Főosztály

részére, az alábbi elérhetőségre:

[2] A *veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset*, illetve *veszélyes anyagokkal kapcsolatos esemény* fogalmak pontos definíciója a *2*. fejezetben szerepel (a 2011. évi CXXVIII. törvény meghatározásának megfelelően).

vizugy.hatosag@pest.gov.hu

A 219/2011. (X. 20.) Kormányrendelet 30. § (1) szerint:

Az üzemeltető a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemben történt veszélyes anyagokkal kapcsolatos **súlyos balesetről, eseményről**, annak bekövetkezését vagy az arról való tudomásszerzést követő **24 órán belül** a Rendelet 12. mellékletben szereplő adattartalomnak megfelelően – lehetőség szerint az iparbiztonsági hatóság honlapján elérhető adatlap felhasználásával – **írásbeli adatszolgáltatást** nyújt az iparbiztonsági hatóság részére.

A veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemben történt veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset kivizsgálásának lezárását követő **15 napon belül** az üzemeltető részletes jelentést küld az iparbiztonsági hatóság részére, ha a baleset a Rendelet 11. mellékletben meghatározott feltételek közül legalább egynek megfelel:
Részletes jelentési kötelezettség áll fenn:

1) Ha a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetet legalább az 1. melléklet 1. és 2. táblázat 3. oszlopában közölt felső küszöbmennyiség 5%-ának megfelelő tömegű veszélyes anyag okozta.

2) Ha emberi életben és anyagiakban a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset kárt okozott, így:
   a) egy vagy több ember halálát okozta;
   b) hat vagy több ember a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem területén belül úgy sérült meg, hogy 24 órát meghaladó kórházi ellátásra szorult;
   c) egy vagy több ember a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem területén kívül úgy sérült meg, hogy 24 órát meghaladó kórházi ellátásra szorult;
   d) a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem területén kívül egy vagy több lakóház lakhatatlanná vált;
   e) emberek kimenekítésére vagy két órát meghaladó elzárkóztatására volt szükség (elzárkóztatás esetében a feltétel az, hogy az N x h > 500, ahol: N – az elzárkóztatott személyek száma, h – az elzárkóztatás időtartama órában);
   f) közműszolgáltatások (ivóvíz, elektromos áram, gáz, távbeszélő) két órát meghaladó időtartamú szünetelése (a feltétel az, hogy az N x h > 1000, ahol: N – az érintett személyek száma, h – a szünetelés időtartama órában).
3) Ha a természeti környezetben a következő azonnali károsodás jött létre:

1.1. A szárazföldi élőhelyek végleges vagy tartós károsodása:
   a) természetvédelmi oltalom alatt álló terület (különösen a védett természeti terület, Natura 2000 terület);
   b) 0,5 ha vagy ennél nagyobb területű környezet- vagy természetvédelem szempontjából fontos élőhelyek ökológiai folyosók, természeti területek;
   c) 10 ha vagy ennél nagyobb területű élőhelyek, beleértve a mezőgazdasági művelés alatt álló területeket is.

1.2. A felszíni vizek végleges vagy tartós károsodása:
   a) 10 km-t meghaladó hosszúságú folyó, patak vagy csatorna;
   b) 1 ha vagy ennél nagyobb területű tó, vagy víztározó.

1.3. Felszín alatti vizek számottevő károsodása: 1 ha vagy ennél nagyobb területen.

4) Ha a következő anyagi károk keletkeztek:

   a) a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemben bekövetkezett anyagi kár meghaladja a 2 millió EUR-t;
   b) a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem területén kívül bekövetkezett anyagi kár meghaladja a 0,5 millió EUR-t.

5) Ha a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset államhatáron túli hatásokat okozott.

Környezetkárosítás esetén a katasztrófavédelmi hatóságon kívül a területileg illetékes Pest Megyei Kormányhivatal – Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztályt is értesíteni szükséges (telefon: +36-1/776-6280, e-mail: zoldhatosag@pest.gov.hu).

7.6. Külső Védelmi Tervhez kapcsolódó feladatok

A Biztonsági Elemzésben és a Belső Védelmi Tervben szereplő információk alapján a hatóság összeállítja a Poligrat Kft. aszódi telephelyére vonatkozó Külső Védelmi Tervet (a továbbiakban: KVT).

A Poligrat Kft. feladatait a hatóság által kidolgozott Külső Védelmi Tervhez kapcsolódóan az alábbi táblázat mutatja be.

Feladat	Felelős személy / szervezet	Időpont / kiváltó esemény	Kapcsolódás a KVT-hez
Azonnali riasztás a katasztrófavédelem felé	Telephely vezető/ mentésvezető	Veszélyhelyzet észlelésekor	Külső védelmi terv aktiválása
Lakossági riasztásban közreműködés	Telephely vezető/ mentésvezető	A hatóság utasítása alapján	A lakosság riasztása a KVT szerint
Helyszíni információszolgáltatás (pl. veszélyes anyagok, mennyiségek)	Telephely vezető / mentésvezető	Beavatkozás kezdetekor	Beavatkozás irányításának támogatása
Műszaki segítség (pl. áramtalanítás)	Telephely vezető / mentésvezető / kijelölt személy	A kárhely-parancsnok utasítására	Technikai háttér biztosítása a KVT-hez
Védőfelszerelés átadása	Telephely vezető	Igény szerint	Kárterület monitoring és beavatkozás támogatása
Dolgozók kiürítése, gyülekezési hely biztosítása	Telephely vezető	Riasztás után azonnal	Lakosságvédelmi intézkedések zavartalanságának biztosítása

Feladat	Felelős személy / szervezet	Időpont / kiváltó esemény	Kapcsolódás a KVT-hez
Folyamatos kapcsolattartás a kárhelyparancsnokkal	Telephely vezető / mentésvezető	A teljes esemény során	KVT irányítási láncába illeszkedés, döntéstámogatás

8. FELKÉSZÍTÉS (OKTATÁS, BEGYAKOROLTATÁS)

8.1. Biztonságtechnikai oktatások

A Belső Védelmi Terv kizárólag a 219/2011. (X. 20.) Korm. rendeletben meghatározott képzések rendszeres lebonyolításával, a szükséges és elégséges mértékű begyakoroltatással, továbbá az előírt erők és eszközök meglétével és készenlétben tartásával biztosítja az esetlegesen bekövetkező súlyos balesetek elleni megfelelő védelmet.

Jelen BVT dokumentumot a hozzá szorosan kapcsolódó, vele tartalmilag összehangolt védelmi tervrendszerrel együtt kell alkalmazni (pl. Üzemi Kárelhárítási Terv).

Az aszódi telephely teljes dolgozói állománya éves rendszerességgel vagy rendkívüli esetekben biztonságtechnikai – munkavédelmi, tűzvédelmi és veszélyhelyzeti (BVT) – oktatásban részesül. Az oktatás történhet szóban, illetve elektronikus úton egyaránt, melyet új belépőknél a munkavégzés megkezdése előtt, valamint évente ismétlődően, lehetőleg a többi oktatással egy időben kell megtartani. Az oktatásokról a dolgozók által aláírt oktatási jegyzőkönyv készül.

Az elméleti oktatást munkavédelmi, tűzvédelmi és a BVT által bemutatott veszélyhelyzeti ismeretekből felkészített, a szakmai tevékenységet jól ismerő szakember, illetve tűz- és munkavédelmi szakképesítéssel rendelkező személy végezheti. Az elméleti és gyakorlati oktatás egyaránt a műszaki vezető feladata (aki egyben a telephely veszélyes ipari védelmi ügyintézője is).

Az oktatás tényét oktatási naplóban dokumentálni kell. A dokumentumnak tartalmaznia kell:

- az oktatás helyszínét, időpontját, időtartamát;
- az oktatott anyag tételes felsorolását;
- az oktatás jellegét (előzetes, ismétlődő, rendkívüli stb.);
- az oktatás formáját (elméleti, gyakorlati);
- az oktatott munkavállalók nevét, munkakörét, aláírását;
- az oktató nevét;
- a beszámoltató formáját, eredményét.

A tűzvédelmi oktatás során a dolgozók megismerkednek az esetleges veszélyforrásokkal, a tűzesetek oltásával és katasztrófahelyzet esetére a teendőkkel.

A munkavédelmi oktatás tartalmazza többek között a munkavállalók jogait és kötelezettségeit, az egészséges és biztonságos munkavégzés szabályait, a munkabalesetekkel kapcsolatos információkat, az egyéni védőeszközök használatát, valamint az elsősegély-nyújtási ismereteket.

A veszélyhelyzeti (BVT) oktatás során a dolgozók megismerik a Belső Védelmi Tervben foglaltakat, melynek főbb elemei a kialakuló lehetséges veszélyhelyzetek ismerete, a veszélyhelyzetben követendő utasítások, valamint a menekülési útvonalak ismerete.

8.2. Biztonságtechnikai gyakorlatok

A rendszeres veszélyhelyzeti (BVT) oktatás révén a Poligrat Kft. minden dolgozója ismeri a Belső Védelmi Tervben leírtakat, tisztában van a súlyos balesetek során való teendőkkel, a rendelkezésre álló kárelhárítási eszközökkel, valamint a riasztási lánccal, így azonnal és megfelelő módon be tud avatkozni.

A telephelyen bekövetkező veszélyhelyzet során az élet és anyagi javak mentésének, védelmének, továbbá veszélyes anyag környezetbe történő kijutásakor való teendők begyakorlása céljából – és a Rendeletbe foglalt előírásoknak megfelelően – a telephelyen éves rendszerességgel havária (BVT) gyakorlatot tartanak. A gyakorlatot a Társaság minden esetben 30 nappal előre bejelenti az iparbiztonsági hatóság[3] hivatalos elérhetőségein.

Háromévente egy alkalommal kiürítési gyakorlatot is végeznek a telephely összes dolgozójának bevonásával.

Súlyos hiányosság vagy rendkívüli esemény bekövetkezése esetén a biztonsági szervezet intézkedéseit érintő rendelkezéseit a Társaság vezetése azonnal foganatosítja. A BVT felülvizsgálata legalább háromévente, továbbá a Biztonsági Elemzés soron kívüli felülvizsgálata esetén valósul meg. A veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset vagy rendkívüli esemény bekövetkezése esetén a BVT-ben foglalt intézkedéseket a védelmi szervezet azonnal foganatosítja.

Az összes oktatásról és a gyakorlatokról oktatási napló készül, a gyakorlatok előtt pedig gyakorlat tervet készítenek, ábrákkal és térképekkel. A gyakorlatokat minden esetben értékelni kell, és a felmerülő hibákat a soron következő alkalommal kiküszöbölni. Az értékelésről és a jegyzőkönyvről a dolgozókat minden esetben tájékoztatni kell.

[3] Pest Megyei Kormányhivatal; Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és Vízügyi Hatósági Főosztály